

Raport z realizacji

Programu ochrony środowiska dla gminy Śrem na lata 2019-2022 z perspektywą na lata 2023 – 2026

w latach 2019-2020

Śrem, sierpień 2021 r.

Spis treści

1. Wstęp.....	2
2. Realizacja poszczególnych celów i zadań określonych w Programie ochrony środowiska dla gminy Śrem.....	3
2.1 Zadania własne.....	3
2.2 Zadania monitorowane.....	15
3. Ocena stanu realizacji Programu.....	30
3.1 Ochrona klimatu i jakości powietrza, Zagrożenie hałasem	30
3.2 Gospodarowanie wodami.....	31
3.3 Gospodarka wodno-ściekowa.....	32
3.4 Zasoby geologiczne.....	32
3.5 Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	33
3.6 Zasoby przyrodnicze.....	34
3.7 Zagrożenie poważnymi awariami.....	34
3.8 Edukacja	35
4. Wskaźniki (mierniki) realizacji Programu.....	37
5. Podsumowanie.....	42

1. Wstęp

„Program ochrony środowiska dla gminy Śrem na lata 2019-2022 z perspektywą na lata 2023-2026” (zwany dalej Programem) został uchwalony uchwałą Nr 97/IX/2019 Rady Miejskiej w Śremie z dnia 12 września 2019 r.

Program ochrony środowiska jest narzędziem służącym do prowadzenia polityki ochrony środowiska na poziomie jednostek samorządowych. Dokument stanowi przeniesienie istotnych zagadnień określonych w polityce ochrony środowiska państwa na niższe poziomy administracji, z jednoczesnym uwzględnieniem lokalnej specyfiki i uwarunkowań. Podstawowym założeniem programów ochrony środowiska na wszystkich szczeblach jest dążenie do poprawy stanu środowiska przyrodniczego oraz efektywnego zarządzania środowiskiem.

Obowiązek sporządzania co dwa lata raportów z wykonania programów ochrony środowiska wynika z art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2020 r. poz. 1219, z późn. zm.). Raport przedstawia się Radzie Miejskiej w Śremie, a następnie – stosownie do art. 18 ust. 3 ww. ustawy – przekazuje Zarządowi Powiatu w Śremie.

Celem raportu jest ocena realizacji wykonanych zadań proekologicznych wskazanych w Programie. Ocena ta ma służyć określeniu stopnia realizacji założonych w ww. dokumencie zadań mających na celu polepszenie stanu środowiska w gminie, a także sformułowaniu wniosków niezbędnych do kolejnej aktualizacji programu ochrony środowiska dla gminy Śrem.

Raport obejmuje analizę zrealizowanych zadań oraz poniesionych nakładów finansowych.

Przy sporządzeniu dokumentu wykorzystano dane instytucji posiadających bazy danych zagregowane do poziomu gminy Śrem, tj.: Głównego Urzędu Statystycznego i Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Poznaniu oraz dane Urzędu Miejskiego w Śremie i podmiotów zobowiązanych do realizacji przyporządkowanych im zadań.

Niniejszy **raport obejmuje okres** realizacji zadań proekologicznych **od 1 stycznia 2019 r. do 31 grudnia 2020 r.**

2. Realizacja poszczególnych celów i zadań określonych w Programie ochrony środowiska dla gminy Śrem

2.1 Zadania własne

W Tabeli 1. przedstawiono przedsięwzięcia stanowiące zadania własne gminy zrealizowane w latach 2019-2020 na obszarze gminy Śrem.

Tabela 1. Realizacja zadań własnych gminy w latach 2019-2020

Lp.	Nazwa zadania	Podmiot odpowiedzialny	Stan realizacji	Koszty realizacji [zł]		Źródło finansowania
				2019	2020	
Ochrona klimatu i jakości powietrza / Zagrożenie hałasem						
1.	Wspomaganie ekologicznych form transportu	Gmina Śrem	zrealizowano	2 479 929,08	2 913 908,73	środki własne, środki zewnętrzne
	Opis podjętych działań: – na obszarze Śremu funkcjonują samoobsługowe stacje naprawy rowerów; w 2019 r. wykonano generalny remont pięciu stacji, a w 2020 r. ich serwis i konserwację, – w maju 2019 r. rozpoczął funkcjonowanie system Roweru Miejskiego (ilość wypożyczeń roweru: 6536 przez 825 użytkowników) w następujących stacjach: węzeł przesiadkowy Stary Rynek, skrzyżowanie Alei Solidarności z ul. Żurawią, Jeziorany przy ul. Bora Komorowskiego, deptak Jeziorany, Plaża Miejska w Śremie; w 2020 r system Roweru Miejskiego rozbudowano o 4 strefy: przy Muzeum Śremskim, ul. Jana Kilińskiego, ul. Ludwika Zamenhofs i przy Centrum Sportowym na Psarskim (ilość wypożyczeń roweru: 8183 przez 1274 użytkowników), – funkcjonuje bezpłatna komunikacja miejska					
2.	Budowa kładki pieszo-rowerowej nad kanałem ulgi rzeki Warty wraz ze ścieżką pieszo-rowerową do Zbrudzewa oraz w kierunku Mechlina	Gmina Śrem	zrealizowano	0,0	3 125 250,00	środki własne, środki zewnętrzne
	Opis podjętych działań: – w 2019 r. została przeprowadzona procedura przetargowa, otwarcie ofert nastąpiło pod koniec roku, – w 2020 r. opracowano dokumentację projektową, uzyskano pozwolenie na budowę, ułożono ok. 1,2 km ścieżki wraz z oświetleniem bez asfaltu (rejon Zbrudzewa)					
3.	Wsparcie w formie dotacji do modernizacji źródeł ogrzewania	Gmina Śrem	zrealizowano	434 616,00	220 000,00 zł	środki własne
	Opis podjętych działań: 1) w 2019 r. udzielono dotacji na dofinansowanie kosztów następujących inwestycji: – zmiana źródła ciepła z węglowego na gazowe (66 dotacji), – zmiana źródła ciepła z węglowego na kocioł spełniający wymagania 5 klasy (19 dotacji); 2) w 2020 r. udzielono dotacji na dofinansowanie kosztów następujących inwestycji: – zmiana źródła ciepła z węglowego na gazowe (37 dotacji), – zmiana źródła ciepła z węglowego na kocioł spełniający wymagania 5 klasy (6 dotacji), – zmiana źródła ciepła z węglowego na elektryczne (1 dotacja)					

Lp.	Nazwa zadania	Podmiot odpowiedzialny	Stan realizacji	Koszty realizacji [zł]		Źródło finansowania
				2019	2020	
4.	Wspieranie przedsięwzięć związanych z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii – dotacje na montaż paneli fotowoltaicznych, kolektorów słonecznych lub pomp ciepła	Gmina Śrem	zrealizowano	4 000,00	0,0	środki własne
Opis podjętych działań: 1) w 2019 r. udzielono dotacji na dofinansowanie kosztów następujących inwestycji: – montaż paneli fotowoltaicznych (2 dotacje); 2) w 2020 r. nie udzielono dotacji w ww. zakresie						
5.	Budowa energooszczędnego oświetlenia dróg gminnych	Gmina Śrem	zrealizowano	574 161,99	524 741,37	środki własne
Opis podjętych działań: 1) w 2019 r.: – wykonano oświetlenie dróg gminnych (łącznie 94 lampy) w następujących miejscowościach: Mechlin (ul. Śremska), Szymanowo (ul. Kasztanowa), Borgowo (droga nr 434 do ul. Długiej), Wyrzeka (ul. Mórecka – etap I), Binkowo, Pyszaca (ul. Kolejowa), Kawcze (ul. Szkolna), Zbrudzewo (ul. Długa - łącznik), Podgaje, Niesłabin (ul. Jeziorna – etap II), Śrem (ul. Chałubińskiego, ul. Śniadeckiego), – we współpracy z firmą ENEA Oświetlenie sp. z o. o. gmina Śrem realizowała program poprawy bezpieczeństwa na przejściach dla pieszych (wykonano doświetlenie pięciu przejść dla pieszych (ul. Grunwaldzka – przy kościele pw. Mądrości Bożej, ul. Jana Kilińskiego – skrzyżowanie z ul. Nowowiejskiego, Aleja Solidarności – przy skrzyżowaniu z ul. Karola Szymanowskiego, ul. Gen. Wł. Sikorskiego – przy skrzyżowaniu z ul. Floriana Marciniaka, ul. Ludwika Zamenhofs – przed skrzyżowaniem z ul. Jana Kochanowskiego); 2) w 2020 r. wykonano oświetlenie dróg gminnych w następujących miejscowościach: Dąbrowa (ul. Wiejska), Bodzyniewo (przy szkole podstawowej – etap I), Śrem, ul. Józefa Bema, Śrem, ul. Baraniaka, Łęg, Gaj, Pełczyn/Nochówko – etap I, Kadzewo, Psarskie (ul. Jaworowa)						
6.	Budowa i modernizacja dróg gminnych	Gmina Śrem	zrealizowano	6 098 263,67	2 966 918,02	środki własne
Opis podjętych działań: 1) w 2019 r. wykonano następujące inwestycje: przebudowa ul Nowowiejskiego w Śremie, budowa dróg gminnych w Nochowie, modernizacja mostów w Śremie, budowa ul. Święcickiego i ul. Józefa Chełmońskiego w Śremie, budowa ul. Szafirkowej w Psarskim, budowa ul. Parkowej w Śremie, budowa ul. Ogrodowej w Dąbrowie (projekt), budowa ul. Ks. Jerzego Popiełuszki w Śremie, budowa ul. Ametystowej i ul. Brylantowej w Zbrudzewie, budowa dróg śladowych (ul. Leśna, Nochowo), budowa drogi w Orkowie, budowa dróg w Mórce (ul. Wiatrakowa), budowa dróg w Olszy-Bystrzku, modernizacja dróg gruntowych i asfaltowych;						

Lp.	Nazwa zadania	Podmiot odpowiedzialny	Stan realizacji	Koszty realizacji [zł]		Źródło finansowania
				2019	2020	
	2) w 2020 r. wykonano następujące inwestycje: przebudowa ul. Parkowej w Śremie – etap II, budowa ul. Spokojnej w Mórce – etap II, budowa drogi gminnej w pobliżu zakładu Leopol Meble Polska Sp. z o. o. Sp. k. (Mechlin, Zbrudzewo, Tesiny), budowa ul. Słonecznej w Nochowcie – etap II, budowa ul. Święcickiego w Śremie, budowa i rozbudowa parkingów przy ul. Staszica – etap I					
	Budowa dróg rowerowych, ciągów i tras pieszo-rowerowych na obszarze gminy Śrem	Gmina Śrem	zrealizowano	134 245,85	50 010,00	środki własne, środki zewnętrzne
7.	<p>Opis podjętych działań (opis nie obejmuje zadania „Budowa kładki pieszo-rowerowej nad kanałem ulgi rzeki Warty wraz ze ścieżką pieszo-rowerową do Zbrudzewa oraz w kierunku Mechlina” wskazanego w punkcie 2.):</p> <p>1) w 2019 r. wykonano budowę i modernizację ścieżek pieszo-rowerowych na terenie gminy (w ramach bieżących potrzeb i zgłoszeń);</p> <p>2) w 2020 r. rozpoczęto realizację zadania pn. „Budowa ścieżki pieszo-rowerowej Śrem – Psarskie” (opracowano dokumentację projektową, uzyskano pozwolenie na budowę)</p>					
	Budowa zintegrowanych węzłów przesiadkowych wraz z infrastrukturą towarzyszącą w Śremie - etap I i II (kontynuacja zadania)	Gmina Śrem	zrealizowano	5 277 930,00	0,0	środki własne, środki zewnętrzne (WRPO 2014+)
8.	<p>Opis podjętych działań: w 2019 r. zakończono realizację zadań dotyczących:</p> <ul style="list-style-type: none"> – budowy węzła przesiadkowego przy ul. Stary Rynek w Śremie; zakres prac obejmował m. in.: budowę 132 miejsc parkingowych, utworzenie przystanku autobusowego, wymianę nawierzchni jezdni i chodników; – budowy węzła przesiadkowego przy ul. Ludwika Zamenhofa w Śremie. Zakres prac obejmował m. in.: budowę 73 miejsc parkingowych, monitoring, budowę drogi dojazdowej 					
	Kontrole przestrzegania zapisów uchwały antysmogowej oraz zakazu spalania odpadów w urządzeniach grzewczych	Straż Miejska w Śremie	zrealizowano	w.b.	w.b.	środki własne
9.	<p>Opis podjętych działań:</p> <p>1) w 2019 r. przeprowadzono kontrolę łącznie 504 nieruchomości na terenie gminy Śrem (ujawnionych uchybień z zakresu spalania odpadów – 9, z zakresu przestrzegania zapisów uchwały antysmogowej – 39);</p> <p>2) w 2020 r. przeprowadzono kontrolę łącznie 178 nieruchomości na terenie gminy Śrem (ujawnionych uchybień z zakresu spalania odpadów – 6, z zakresu przestrzegania zapisów uchwały antysmogowej – 24)</p>					

Lp.	Nazwa zadania	Podmiot odpowiedzialny	Stan realizacji	Koszty realizacji [zł]		Źródło finansowania
				2019	2020	
Gospodarowanie wodami						
10.	Dotacje dla spółek wodnych na utrzymanie urządzeń melioracyjnych	Gmina Śrem	zrealizowano	150 000,00	150 000,00	środki własne
	Opis podjętych działań: – w 2019 r. poddano konserwacji 21,1 km, a w 2020 r. – 13,8 km rowów melioracyjnych w miejscowościach: Borgowo-Ostrowo, Dąbrowa-Grodzowo, Krzyżanowo, Mechlin, Nochowo, Gaj, Pełczyn, Bodzyniewo-Wirginowo, Kadzewo, Błociszewo, Mórka, Dalewo, Wyrzeka, Binkowo, Orkowo, Nieślabin, Zbrudzewo, Szymanowo, Grzymysław, Luciny, Pyszca, Sosnowiec, Olsza					
11.	Prowadzenie działań informacyjnych i edukacyjnych wśród mieszkańców w zakresie korzyści płynących z retencjonowania wód opadowych w kontekście adaptacji do zmian klimatu	Gmina Śrem	zrealizowano	w.b.	w.b.	środki własne
	Opis podjętych działań: 1) gmina współpracuje z Państwowym Gospodarstwem Wodnym Wody Polskie w zakresie informowania społeczeństwa o projektowanych oraz obowiązujących dokumentach z zakresu gospodarowania wodami obejmujących teren gminy Śrem, np. o „Planie przeciwdziałania skutkom suszy”; 2) na stronie internetowej Urzędu Miejskiego w Śremie zamieszczane są informacje dotyczące trwających naborów wniosków na realizację przedsięwzięć mających na celu np. zabezpieczenie upraw rolnych przed skutkami suszy czy też zbieranie wody opadowej i jej zagospodarowanie na terenie nieruchomości (program „Moja Woda” obsługiwany przez WFOŚiGW w Poznaniu)					
Gospodarka wodno-ściekowa						
12.	Wspieranie realizacji przydomowych oczyszczalni ścieków poprzez program dotacji celowych na dofinansowanie kosztów zakupu i montażu ww. urządzeń	Gmina Śrem	zrealizowano	14 000,00	0,0	środki własne
	Opis podjętych działań: 1) w 2019 r. udzielono 7 dotacji na dofinansowanie przedsięwzięć polegających na montażu przydomowej oczyszczalni ścieków; 2) w 2020 r. nie udzielano dotacji w ww. zakresie					

Lp.	Nazwa zadania	Podmiot odpowiedzialny	Stan realizacji	Koszty realizacji [zł]		Źródło finansowania
				2019	2020	
13.	Prowadzenie ewidencji zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków	Gmina Śrem	zrealizowano	w.b.	w.b.	środki własne
	Opis podjętych działań: 1) gmina na bieżąco prowadzi ewidencję zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków; 2) w celu aktualizacji prowadzonej ewidencji w 2020 r. przeprowadzono ankietyzację mieszkańców w zakresie posiadania ww. urządzeń; ewidencja prowadzona jest w celu kontroli częstotliwości opróżniania zbiorników bezodpływowych, częstotliwości i sposobu pozbywania się komunalnych osadów ściekowych oraz w celu opracowania planu rozwoju sieci kanalizacyjnej					
14.	Kontrola zawartych umów na odbiór ścieków ze zbiorników bezodpływowych	Gmina Śrem	zrealizowano	w.b.	0,0	środki własne
	Opis podjętych działań: 1) w 2019 r. przeprowadzono 12 kontroli; 2) w 2020 r. nie prowadzono kontroli w ww. zakresie					
15.	Rozbudowa i modernizacja kanalizacji deszczowej	Gmina Śrem	zrealizowano	199 975,79	315 959,93	środki własne
	Opis podjętych działań: – w ramach realizacji zadania w latach 2019-2020 przeprowadzono modernizację i rozbudowę sieci kanalizacji deszczowej na terenie miasta i gminy Śrem					
16.	Monitoring zrekultywowanego składowiska odpadów w Górze	Gmina Śrem	zrealizowano	3 664,17	2 681,40	środki własne
	Opis podjętych działań: – zgodnie z obowiązującymi przepisami w latach 2019 - 2020 dwa razy w roku prowadzony był monitoring wód podziemnych na terenie zrekultywowanego składowiska odpadów komunalnych w Górze w celu oceny jego wpływu na środowisko gruntowo-wodne					
Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów						
17.	Likwidacja „dzikich wysypisk śmieci”	Gmina Śrem	zrealizowano	10 887,21	12 577,42	środki własne
	Opis podjętych działań: 1) w 2019 r. zlikwidowano 13 „dzikich wysypisk śmieci”; 2) w 2020 r. zlikwidowano 9 „dzikich wysypisk śmieci”					

Lp.	Nazwa zadania	Podmiot odpowiedzialny	Stan realizacji	Koszty realizacji [zł]		Źródło finansowania
				2019	2020	
18.	Likwidacja wyrobów zawierających azbest	Gmina Śrem	zrealizowano	0,00	19 603,95	środki własne, środki zewnętrzne
	<p>Opis podjętych działań:</p> <p>1) likwidacja wyrobów zawierających azbest z nieruchomości położonych na terenie gminy Śrem odbywa się we współpracy z Powiatem Śremskim przy udziale środków z budżetu gminy oraz środków zewnętrznych (WFOŚiGW w Poznaniu, NFOŚiGW);</p> <p>2) w 2019 r. nie realizowano działania (w związku z opóźnieniem naboru wniosków w WFOŚiGW w Poznaniu na realizację ww. zadania, Powiat Śremski w 2019 r. złożył wniosek w ww. zakresie, a realizacja zadania rozpoczęła się w 2020 r.);</p> <p>3) w 2020 roku na terenie gminy Śrem zrealizowano 104 wnioski unieszkodliwiając 177,572 Mg wyrobów zawierających azbest.</p>					
Zasoby przyrodnicze						
19.	Nasadenia drzew i krzewów na terenie gminy Śrem z uwzględnieniem gatunków skutecznych w walce z zanieczyszczeniem powietrza	Gmina Śrem	zrealizowano	25 000,00	0,0	środki własne
	<p>Opis podjętych działań:</p> <p>1) w 2019 r.:</p> <ul style="list-style-type: none"> – w ramach umów na bieżące utrzymanie zieleni dokonano nasadzeń drzew i krzewów w następujących miejscach: w ciągu ul. Nadbrzeżnej (lipa amerykańska odmiana „Columnare” – 10 szt.), na terenie Miejskiego Park Ekologicznego im. W. Puchalskiego (platan – 5 szt., daglezja – 10 szt.), na terenie Parku Śremskich Odlewników (świerk serbski – 10 szt., daglezja – 5 szt.), na terenie Parku Miejskiego im. Powstańców Wlkp. (sosna czarna – 10 szt., daglezja – 5 szt., bluszcz pospolity – 40 szt.) – w ramach wydatków poniesionych na realizację zadania wskazanego w punkcie 20., – dokonano nasadzeń drzew w ramach budowy węzła przesiadkowego przy ul. Stary Rynek w Śremie, – dokonano nasadzeń drzew wzdłuż pasów drogowych dróg gminnych: Śrem, ul. Grunwaldzka (lipa drobnolistna – 15 szt., brzoza brodawkowata – 2 szt.), ul. Gostyńska (lipa drobnolistna – 2 szt.), ul. Powstańców Wlkp. (lipa drobnolistna – 6 szt.), ul. Jana Kilińskiego (lipa drobnolistna – 8 szt.), ul. Stanisława Staszica (lipa drobnolistna – 8 szt.), Wyrzeka, ul. Ks. P. Wawrzyniaka (lipa drobnolistna – 2 szt.), Dąbrowa, ul. Grodzewska (lipa drobnolistna – 2 szt.), Zbrudzewo, ul. Ametystowa (klon jawor – 50 szt.) – w ramach wydatków związanych z realizacją inwestycji drogowych i zadań bieżących; <p>2) w 2020 r.:</p> <ul style="list-style-type: none"> – dokonano nasadzeń drzew wzdłuż pasów drogowych dróg gminnych: Śrem, ul. Kolejowa (lipa drobnolistna – 1 szt.), ul. Ks. Jana Kajetańczyka (klon zwyczajny – 6 szt.), ul. Przemysłowa (lipa drobnolistna – 6 szt.), Pelczyn (śliwa wiśniowa – 10 szt., modrzew europejski – 2 szt.), Psarskie, ul. Wiśniowa (klon zwyczajny – 3 szt.), Zbrudzewo, ul. Śremska (lipa drobnolistna – 6 szt.) – w ramach wydatków związanych z realizacją inwestycji drogowych i zadań bieżących. 					

Lp.	Nazwa zadania	Podmiot odpowiedzialny	Stan realizacji	Koszty realizacji [zł]		Źródło finansowania
				2019	2020	
20.	Pielęgnacja i bieżące utrzymywanie terenów zieleni urządzonej na terenie gminy Śrem	Gmina Śrem	zrealizowano	956 722,54	1 086 672,22	środki własne
	Opis podjętych działań: – pielęgnacja i bieżące utrzymanie zieleni na terenie miejskim i wiejskim odbywa się na podstawie umów kompleksowych z podmiotami zewnętrznymi (Park Śremskich Odlewników, Park Miejski im. Powstańców Wielkopolskich, Miejski Park Ekologiczny im. W. Puchalskiego w Śremie, prawobrzeżna część Śremu, lewobrzeżna część Śremu, Osiedle Jeziorany, Osiedle Helenki, promenada i ul. Nadbrzeżna, rejon Odlewni Żeliwa i Grzymysławia, ukwiecenie miasta, sołectwa Obszary I-IV)					
21.	Ochrona czynna istniejących lokalnych form ochrony przyrody	Gmina Śrem	zrealizowano	13 185,10	12 837,54	środki własne
	Opis podjętych działań: 1) w 2019 r. przeprowadzono inwentaryzację dendrologiczną pomnika przyrody stanowiącego dwustronną aleję drzew rosnących wzdłuż drogi powiatowej nr 4062P w Psarskiem; w ramach czynnej ochrony pomników przyrody przeprowadzono ekspertyzę dendrologiczną jednego drzewa w Śremie („Gawel”), jednego w Orkowie („Marek”) oraz dwóch drzew w Górze („Cezary”, „Lipa nad Wartą”); ponadto, przeprowadzono prace pielęgnacyjne i zabezpieczające wspomnianego drzewa w Orkowie; 2) w 2020 r. ustanowiono siedem nowych pomników przyrody w Śremie oraz dwa w Kadzewie; w ramach czynnej ochrony pomników przyrody przeprowadzono prace pielęgnacyjne i zabezpieczające jednego drzewa w Zbrudzewie („Hubert”) oraz czterech drzew w Śremie („Dęby Helenki”); zamontowano też tablice informujące o nazwie nowych pomników przyrody, a także istniejących („Aleja kasztanowcowa w Błociszewie” i „Aleja Platanowa w Psarskiem”); wymieniona została również tablica informacyjna w Parku Ekologicznym im. Wł. Puchalskiego dotycząca użytku ekologicznego „Bagienko” oraz tablica informacyjna nad rzeką Wartą w Mechlinie dotycząca Zespołu Przyrodniczo-Krajobrazowego „Łęgi Mechlińskie”.					
Zagrożenie poważnymi awariami						
22.	Rozbudowa systemu ostrzegania i alarmowania ludności na terenie gminy Śrem o trzy punkty alarmowe	Gminny Zespół Zarządzania Kryzysowego w Śremie	nie zrealizowano	0,0	0,0	środki zewnętrzne
	W okresie sprawozdawczym nie zrealizowano zadania ze względu na brak środków zewnętrznych.					
23.	Doposażenie jednostek OSP w sprzęt ratowniczo - gaśniczy	OSP Niesłabin, Gmina Śrem	zrealizowano	779 820,00	811 170,00	środki własne, środki zewnętrzne
	Opis podjętych działań: 1) w 2019 r. zakupiono samochód pożarniczy dla OSP Niesłabin; 2) w 2020 r. zakupiono samochód pożarniczy dla OSP Wyrzeka oraz pompę szlamową i odzież specjalną dla OSP Niesłabin.					

Lp.	Nazwa zadania	Podmiot odpowiedzialny	Stan realizacji	Koszty realizacji [zł]		Źródło finansowania
				2019	2020	
24.	Prowadzenie miejskiego monitoringu wizyjnego oraz współpracy ze służbami ratowniczymi w usuwaniu skutków zdarzeń mogących mieć negatywny wpływ na środowisko	Straż Miejska w Śremie	zrealizowano	18 600,20	39 008,46	środki własne
	<p>Opis podjętych działań:</p> <p>1) w 2019 r. dokonano wymiany kamer obrotowych na stacjonarne nowej generacji oraz zamontowano kolejne 16 kamer w nowych punktach:</p> <ul style="list-style-type: none"> - nielegalne składowisko odpadów w Pyszącej, - węzeł przesiadkowy Stary Rynek, - węzeł przesiadkowy przy ul. Ludwika Zamenhofa; <p>2) w 2020 r.:</p> <p>a) zwiększono liczbę punktów monitoringu do 24 oraz liczbę kamer do 56 poprzez zamontowanie kamer m.in. w następujących punktach:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Park Miejski im. Powstańców Wlkp. – ZOO, - Park Śremskich Odlewników – tężnia, - wzdłuż ul. Jana Kilińskiego: Rondo Powstańców Wlkp., Rondo Armii Krajowej, Rondo Św. Jana Pawła II, - przy ul. Dezyderego Chłapowskiego – przy sklepie „Jubilat” oraz przy Klubie Relax, <p>b) zakupiono komputery oraz serwer.</p> <p>W okresie sprawozdawczym system monitorowania miasta wykorzystywany był do obserwacji nielegalnego składowiska odpadów w Pyszącej w związku z powtarzającymi się pożarami odpadów. W tym przedmiocie współdziałało ze służbami Straży Pożarnej, Policji oraz zarządzania kryzysowego. Inne zdarzenia, katastrofy, awarie techniczne - nie wystąpiły.</p>					
Edukacja						
25.	Uczestnictwo w wydarzeniach związanych z oszczędzaniem energii, ochroną klimatu i jakości powietrza (np. Dni Ziemi, Dzień bez samochodu)	Gmina Śrem	zrealizowano	1 369,74	4 594,05	środki własne
	<p>Opis podjętych działań:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kampania informacyjna dot. udziału w akcji „60+ Godzina dla Ziemi” - przykład aktywnego uczestnictwa poprzez wyłączenie na godzinę oświetlenia wieży wodociągowej w Śremie, 					

Lp.	Nazwa zadania	Podmiot odpowiedzialny	Stan realizacji	Koszty realizacji [zł]		Źródło finansowania
				2019	2020	
	<ul style="list-style-type: none"> – promowanie uczestnictwa w Europejskim Tygodniu Zrównoważonego Transportu i obchody Dnia bez Samochodu (22 września), zachęcanie mieszkańców do korzystania z bezpłatnej Komunikacji Miejskiej w Śremie, – konkurs „Najpiękniejszy List w Gminie” organizowany w placówkach oświatowych w ramach krajowej akcji ekologicznej „Listy dla Ziemi”, – „Stop wypalaniu traw” – kampania uświadamiająca szkodliwość wypalania roślinności, – udział w kampanii „Zielona Wstążka #DlaPlanety” organizowanej z okazji Światowego Dnia Środowiska przez Centrum UNEP/GRID-Warszawa; z tej okazji w wielu miastach polskich na zielono - od godziny 21:30 przez całą noc - zostały podświetlone elewacje budynków; Śrem włączył się do tego przedsięwzięcia podświetlając na zielono budynek Ratusza, – udział w akcji „Sprzątanie brzegów Warty od źródeł do ujścia” organizowanej przez Fundację Ratuj Ryby (finansowanie zakupu worków i rękawiczek), – informowanie o konkursach z zakresu ochrony środowiska ogłoszonych przez instytucje zewnętrzne (w 2019 r.: „Ty też możesz zostać ekobohaterem i uratować naszą planetę! – WFOŚiGW w Poznaniu, „Jak Wy oszczędzacie wodę?” – PGW Wody Polskie, „Pokaż klasę – bądź EKologiczny” – WFOŚiGW w Poznaniu, „Nasz pomysł na ochronę środowiska” IV edycja – Samorząd Województwa Wielkopolskiego, „Mistrz Recyklingu Maks porządkuje odpady” – Fundacja Chlorofil; w 2020 r.: „Szkoła z klimatem” – NFOŚiGW, „Szkolny Klub Ekologów” – Studium Prawa Europejskiego, „Zielona Ławeczka” – Fundacja Banku Ochrony Środowiska, „Nasz pomysł na ochronę środowiska” V edycja – Samorząd Województwa Wielkopolskiego) 					
	<p>Prowadzenie działań informacyjnych i edukacyjnych w zakresie prawidłowego gospodarowania odpadami komunalnymi, w szczególności w zakresie selektywnego zbierania odpadów komunalnych</p>	Gmina Śrem	zrealizowano	9 126,67	64 533,99	środki własne
26.	<p>Opis podjętych działań:</p> <p>1) w 2019 r.:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Gminny Konkurs Ekologiczny „PUSZKObranie”, – Sprzątanie Świata (wiosenne w ramach Światowego Dnia Ziemi: „Sprzątanie Świata – Polska 2019” i „Jesienne Sprzątanie Świata” z udziałem placówek oświatowych oraz mieszkańców gminy) – ogólnoświatowa kampania na rzecz promowania właściwego pozbywania się odpadów, ich recyklingu oraz ograniczania ich produkcji; akcji uczestniczą głównie placówki oświatowe z terenu gminy Śrem (szkoły, przedszkola); zakupiono dla uczestników akcji z terenu gminy rękawice i worki na odpady oraz pokryto koszty transportu zebranych odpadów, – koordynowanie konkursu organizowanego przez Zakład Gospodarki Odpadami w Jarocinie – Wielkopolskie Centrum Recyklingu pn. „Region Czysty na 6” – konkurs skierowany jest do placówek oświatowych i polega na rozpowszechnieniu wśród uczniów postaw ekologicznych poprzez zachęcenie ich do odzysku surowców wtórnych (plastikowych nakrętek, aluminiowych puszek i baterii), 					

Lp.	Nazwa zadania	Podmiot odpowiedzialny	Stan realizacji	Koszty realizacji [zł]		Źródło finansowania
				2019	2020	
	<ul style="list-style-type: none"> – materiał edukacyjno-informujący w formie broszury (zakres informacji dotyczył wszelkich zmian dotyczących systemu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gminy Śrem, które weszły w życie z dniem 1 stycznia 2020 roku); broszury zostały w drugiej połowie grudnia 2019 r. dostarczone za pośrednictwem firmy „kurierskiej” do każdego punktu adresowego na terenie gminy Śrem (ok. 15 000 punktów adresowych); 2) w 2020 r.: <ul style="list-style-type: none"> – Gminny Konkurs Ekologiczny „PUSZKObranie”, – koordynowanie konkursu organizowanego przez Zakład Gospodarki Odpadami w Jarocinie – Wielkopolskie Centrum Recyklingu pn. „Region Czysty na 6”, – publikacja w prasie broszur informujących o zmianach w systemie gospodarki odpadami komunalnymi: Głos Wielkopolski Tygodnik Śremski (emisja w dniu 10.01.2020 r), Tydzień Ziemi Śremskiej (wydanie nr 02/2020), Kurier Śremski (wydanie nr 1/2020), – przygotowanie animacji dotyczącej cyklu życia śmieci; animacja obrazuje co się dzieje z odpadami wytworzonymi w gospodarstwie domowym, dokąd trafiają oraz w jaki sposób są odzyskiwane, – przygotowanie animacji pod hasłem „Ogranicz produkcję śmieci ! Recykling ma sens !”; animacja zachęca do zakupu produktów niezbędnych (bez kupowania „na zapas”) oraz korzystania w trakcie zakupów z torb wielorazowego użytku. Ponadto aplikacja obrazuje jak specjalistyczny sprzęt odbierający odpady na terenie gminy Śrem jest podzielony na sekcje co ułatwia odbiór w jednym momencie kliku różnych rodzajów surowców wtórnych bez konieczności mieszania ich ze sobą, – wykonano worki materiałowe na plecy z napisem #sremsegreguje, przeznaczone dla dzieci w ramach szerzenia inicjatywy segregacji odpadów komunalnych, – wykonano materiał informacyjno – edukacyjny na pojemniki typu „dzwon” dla frakcji: szkło kolorowe, szkło bezbarwne, makulatura, tworzywo sztuczne oraz pojemniki przeznaczone na bioodpady. Informacje zostały przygotowane na foli pokrytej laminatem odpornym na oddziaływanie UV; materiał zawiera pisemne oraz graficzne oznaczenie rodzajów odpadów jakie można wrzucić do danego pojemnika oraz rodzaje odpadów które zabrania się wrzucać do danego pojemnika na surowce wtórne; materiał posłużył do oklejenia pojemników na odpady na terenie gminy Śrem, – zlecono przygotowanie toreb materiałowych wielokrotnego użytku z napisem #sremsegreguje, które przeznaczone zostały dla mieszkańców gminy w ramach promocji miasta, – zakupiono 100 pojemników z przeznaczeniem na zużyte igły i strzykawki; pojemniki zostały rozdysponowane do dziesięciu aptek zlokalizowanych na terenie gminy Śrem (mieszkańcy gminy bezpłatnie mogą umieszczać przedmiotowe odpady w pojemnikach, a po ich wypełnieniu koszty odbioru i zagospodarowania - utylizacji odpadów ponosić będzie gmina Śrem), – informacja na stronie internetowej Urzędu Miejskiego w Śremie o zaletach stosowania opakowań szklanych 					
27.	Przyjęcie i realizacja pakietu antysmogowego	Gmina Śrem	zrealizowano	2 489,86	20 541,00	środki własne
	Opis podjętych działań: 1) w 2019 r.:					

Lp.	Nazwa zadania	Podmiot odpowiedzialny	Stan realizacji	Koszty realizacji [zł]		Źródło finansowania
				2019	2020	
	<ul style="list-style-type: none"> – kampania informacyjna Śrem antySMOGOWO prowadzona na stronie internetowej gminy (www.srem.pl); w ramach kampanii zlecono wykonanie ulotek informacyjnych dotyczących zdolności roślin doniczkowych do oczyszczania powietrza w pomieszczeniach; ulotki zostały rozdysponowane do kwaciarni, placówek oświatowych oraz instytucji kultury na terenie gminy Śrem celem rozpowszechnienia wśród mieszkańców, – organizacja konkursu „Jestem EKO!” z okazji Dnia Czystego Powietrza (14.11.2019 r.) – nagrodami w konkursie były bony na roślinę doniczkową o właściwościach oczyszczających powietrze, do zrealizowania we wskazanej kwaciarni na terenie Śremu, – współpraca ze Stowarzyszeniem Metropolia Poznań w zakresie promocji programu priorytetowego „Czyste Powietrze” prowadzonego przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska w Poznaniu – organizacja cyklicznych konsultacji dla mieszkańców w Bibliotece Publicznej w Śremie (2019-2020), – informowanie mieszkańców o zasadach programu priorytetowego „Czyste Powietrze” oraz o planowanych Dniach Otwartych organizowanych w tym zakresie w siedzibie Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu; podczas ósmej edycji festynu „Jesień na Łęgach Mechlińskich” zorganizowanym w 2019 r. na zaproszenie gminy Śrem doradcy energetycni Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu udzielali porad uczestnikom festynu w zakresie dofinansowań do wymiany pieców i montażu instalacji oraz urządzeń OZE, – wyposażenie strażników miejskich w sprzęt niezbędny do poboru prób popiołu z paleniska do badań laboratoryjnych w przypadku podejrzenia wykorzystania jako opału materiału niedozwolonego, – informacja w prasie o zakazie spalania odpadów w piecach i kotłach domowych (Tydzień Ziemi Śremskiej, wydanie 01/2019) <p>2) w 2020 r.</p> <ul style="list-style-type: none"> – kontrole zanieczyszczeń powietrza spowodowanych spalaniem w piecach domowych niedozwolonych materiałów za pomocą drona (łącznie skontrolowano 105 kominów z terenu gminy Śrem, w jednym przypadku wykryto spalanie w piecu elementów malowanych, metalowych i paneli podłogowych – nałożono mandat karny w wysokości 500,00 zł) 	Gmina Śrem	zrealizowano	86 576,92	0,0	środki własne
28.	<p>Promocja walorów przyrodniczych gminy</p> <p>Opis podjętych działań:</p> <p>1) w 2019 r.:</p> <ul style="list-style-type: none"> – w dniu 01.09.2019 r. zorganizowano dożynki gminne w Mechlinie, – w dniu 07.10.2019 r. na terenie Zespołu Przyrodniczo-Krajobrazowego „Łęgi Mechlińskie” zorganizowano festyn „Jesień na Łęgach Mechlińskich”, – ekspozycja na rynku i na deptaku przy ul. Dezyderego Chłapowskiego pt. "Ta chwila, ten moment czyli Śrem zatrzymany w kadrach Sławomira Radziejewskiego"; <p>2) w 2020 r. nie realizowano działań w ww. zakresie.</p>					

Objaśnienia:
w.b. – wydatki bieżące

2.2 Zadania monitorowane

W Tabeli 2. przedstawiono przedsięwzięcia stanowiące zadania monitorowane zrealizowane w latach 2019-2020 na obszarze gminy Śrem.

Tabela 2. Realizacja zadań monitorowanych na terenie gminy Śrem w latach 2019-2020

Lp.	Nazwa zadania	Podmiot odpowiedzialny	Stan realizacji	Koszty realizacji [zł]		Źródła finansowania
				2019	2020	
Ochrona klimatu i jakości powietrza / Zagrożenie hałasem						
1.	Termomodernizacja części budynku obiektu sportowego	Śremski Sport Sp. z o. o.	zrealizowano	0,0	643 816,34	środki własne
	Opis podjętych działań: – w ramach zadania pn. „Remont elewacji obiektu sportowego przy ul. Staszica 1a w Śremie” wykonano następujące prace: roboty zbiorcze, przygotowanie i oczyszczenie podłoża, wykonanie ocieplenia ścian zewnętrznych wraz z ociepleniem ościeży okiennych, obróbka blacharska, ułożenie cienkowarstwowej warstwy tynku i malowanie elewacji, prace towarzyszące					
2.	Przebudowa nawierzchni dróg gruntowych na tłuczniowe	Powiatowy Zarząd Dróg	zrealizowano	154 721,70	1 075 375,27	środki własne
	Opis podjętych działań: – wykonano przebudowę nawierzchni drogi powiatowej nr 4066P na odcinku Krzyżanowo-Gaj, – dodatkowo wykonano: przebudowę nawierzchni drogi powiatowej nr 4069P na odcinku Wyrzeka-Marszewo Etap I, (2019), przebudowę nawierzchni drogi powiatowej nr 4066P na odcinku Krzyżanowo-Gaj (2020), przebudowę nawierzchni drogi powiatowej nr 4069P na odcinku Marszewo-Wyrzeka (2020), przebudowę ciągu pieszego drogi powiatowej nr 4152P przy ul. 1 Maja w Śremie, przebudowę ciągu pieszego drogi powiatowej nr 4072P w m. Mechlin (2020) oraz przebudowę ciągu pieszego drogi powiatowej nr 3897P w m. Błociszewo (2020)					
3.	Przebudowa nawierzchni drogi powiatowej nr 4077P w Dobczynie poprzez podwójne powierzchniowe utwalenie emulsją i grysmi	Powiatowy Zarząd Dróg	zrealizowano	70 423,65	0,0	środki własne
4.	Zakup pojazdów specjalistycznych komunalnych zasilanych gazem CNG/LNG – 10 szt.	Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej w Śremie Sp. z o. o.	w trakcie realizacji	0,0	0,0	nie dotyczy
	Opis podjętych działań: – w grudniu 2020 r. złożono wniosek do Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska o dofinansowanie przedsięwzięcia w formie dotacji oraz pożyczki					
5.	Termomodernizacja budynku pompowni wody w Śremie, ul. Ludwika Zamenhofs	Śremskie Wodociągi Sp. z o. o.	nie zrealizowano	0,0	0,0	nie dotyczy

Lp.	Nazwa zadania	Podmiot odpowiedzialny	Stan realizacji	Koszty realizacji [zł]		Źródła finansowania
				2019	2020	
6.	Zmiana sposobu ogrzewania w lokalach będących w zasobie gminy	Śremskie TBS Sp. z o. o.	zrealizowano	242 950,00	232 607,00	środki własne
	W ramach realizacji zadania dokonano zmiany sposobu ogrzewania łącznie w 48 lokalach komunalnych (wymiana źródeł ogrzewania na paliwo stałe na źródła gazowe)					
7.	Termomodernizacja budynku przy ul. Ignacego Paderewskiego 9 w Śremie	Spółdzielnia Mieszkaniowa w Śremie	zrealizowano	1 575 581,83	0,0	środki własne
8.	Termomodernizacja budynku przy ul. Chopina 4A w Śremie	Spółdzielnia Mieszkaniowa w Śremie	zrealizowano	692 185,29	0,0	środki własne
9.	Termomodernizacja budynku przy ul. Ignacego Paderewskiego 13 w Śremie	Spółdzielnia Mieszkaniowa w Śremie	zrealizowano (zadanie dodatkowe)	0,0	1 577 538,57	środki własne
10.	Termomodernizacja budynku przy ul. Ignacego Paderewskiego 8A w Śremie	Spółdzielnia Mieszkaniowa w Śremie	zrealizowano (zadanie dodatkowe)	0,0	604 187,09	środki własne
	Opis podjętych działań: – wykonano termomodernizację budynków o łącznej powierzchni 4739,9 m ²					
11.	Określenie warunków korzystania ze środowiska w zakresie emisji zanieczyszczeń do powietrza w udzielanych pozwoleniach zintegrowanych i pozwoleniach na wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza oraz rozpatrywanie informacji/ zgłoszeń/ wyników pomiarów, dot. przestrzegania norm środowiskowych oraz wywiązywania się z obowiązków związanych z korzystaniem ze środowiska i zakresie emisji gazów i pyłów	Starosta Śremski	zrealizowano	w.b.	w.b.	środki własne Powiatu Śremskiego

Lp.	Nazwa zadania	Podmiot odpowiedzialny	Stan realizacji	Koszty realizacji [zł]		Źródła finansowania
				2019	2020	
	<p>Opis podjętych działań:</p> <ul style="list-style-type: none"> warunki korzystania ze środowiska w zakresie emisji zanieczyszczeń do powietrza były analizowane i określane w ramach postępowań administracyjnych dotyczących pozwoleń zintegrowanych (2), pozwoleń na emisję gazów i pyłów do powietrza (3), decyzji eksploatacyjnych (dla instalacji energetycznego spalania paliw dla źródeł o nominalnej mocy cieplnej powyżej 1 MW (1), zgłoszenia instalacji, które nie wymagają pozwolenia na emisję gazów i pyłów do powietrza (8), a także w ramach przyjmowanych wyników pomiarów emisji gazów i pyłów do powietrza (12) 					
12.	Kontrole na stacjach diagnostycznych pojazdów w zakresie prawidłowości wykonywania badań technicznych pojazdów	Starosta Śremski	zrealizowano	w.b.	w.b.	środki własne Powiatu Śremskiego
	<p>Opis podjętych działań:</p> <ul style="list-style-type: none"> w okresie sprawozdawczym przeprowadzono łącznie 11 kontroli na 6 stacjach diagnostycznych pojazdów 					
13.	Termomodernizacja budynku mieszkalnego przy Zespole Szkół Politechnicznych w Śremie	Powiat Śremski	nie zrealizowano	0,0	0,0	nie dotyczy
14.	Termomodernizacja kotłowni w Domu Pomocy Społecznej w Śremie	Powiat Śremski	nie zrealizowano	0,0	0,0	nie dotyczy
Gospodarowanie wodami						
	Remont zabudowy brzegów na rzece Warcie	PGW Wody Polskie RZGW Poznań	zrealizowano	1 713 748,03	0,0	środki własne
15.	<p>Opis podjętych działań:</p> <ul style="list-style-type: none"> przeprowadzono likwidację wyrw na prawym brzegu rzeki Warty w km 25+600-296+000 poprzez remont ostróg w m. Mechlin, gm. Śrem, woj. wielkopolskie (remont 12 ostróg położonych w m. Mechlin, gm. Śrem, woj. wielkopolskie; celem inwestycji była likwidacja wyrw brzegowych i zabezpieczenie brzegu przed erozją boczną; rzeka sukcesywnie z roku na rok pogłębiała erozję prawego wklęsłego brzegu rz. Warty w tym miejscu, która powoduje "zabieranie brzegu" chronionego obszaru Natura 2000; dodatkowo w bezpośrednim sąsiedztwie znajduje się wlot do Kanału Ulgi, który pełni ważną rolę przeciwpowodziową dla miasta Śrem; pozostawiony taki stan rzeczy bez naprawy ostróg mógłby spowodować przerwanie linii brzegowej i zmianę kierunku rzeki na stałe; jednocześnie remont ostróg skutkować będzie zwiększeniem głębokości tranzytowych dla żeglugi śródlądowej 					

Lp.	Nazwa zadania	Podmiot odpowiedzialny	Stan realizacji	Koszty realizacji [zł]		Źródła finansowania
				2019	2020	
	Konserwacje i remonty kanałów i cieków	PGW Wody Polskie RZGW Poznań	zrealizowano	171 016,48	202 832,08	środki własne
16.	<p>Opis podjętych działań:</p> <p>1) w 2019 r.:</p> <ul style="list-style-type: none"> – prace na Kanale Książ (od km 0+000 do km 13+900) w następującym zakresie: <ul style="list-style-type: none"> • wykoszenie porostów na szerokości 2,20 m skarp ciek (licząc szerokość kośną od stopy skarpy) od km 0+000 do 0+350, od km 0+500 do km 7+700, tj. na długości 7,550 km wraz z wygrabieniem przy poroście gęstym twardym, • wykoszenie wraz z wygrabieniem porostu gęstego twardego na szerokości 1,5 m dna, od km 0+000 do km 0+350 tj. na długości 350 m, • usunięcie mechaniczne namułu warstwą 0,20 m przy szerokości 1,20 m od km 0+000 do km 0+350 tj. na długości 350 m, – prace na Kanale Tesiny - Orkowo (od km 0+000 do km 14+800 i kanał obiegowy od km 0+000 do km 2+710) w następującym zakresie: <ul style="list-style-type: none"> • wykoszenie i wygrabienie porostów na szerokości 1,80 m skarp ciek (licząc szerokość kośną od stopy skarpy) od km 0+000 do km 0+040, od km 1+900 do km 14+800, kanał obiegowy od km 0+000 do km 2+710, tj. na długości 15,650 km wraz z wygrabieniem przy poroście gęstym twardym, • usunięcie mechaniczne namułu warstwą 0,10 m przy szerokości 1,20 m, od km 0+000 do km 0+040, od km 1+900 do km 2+200, od km 3+ 800 do km 9+000, kanał obiegowy od km 0+000 do km 2+710, tj. na długości 8,25 km, – prace na Kanale Ulgi (kineta od km 0+000 do km 5+366) w następującym zakresie: <ul style="list-style-type: none"> • wykoszenie porostów ręcznie ze skarp (porost gęsty twardy) od km 0+000 do km 0+200 i od km 0+500 do km 4+600, • wygrabienie wykoszonego porostu ze skarp, • usunięcie mechaniczne namułu warstwą 0,40 m przy szerokości 2,00 m od km 0+000 do km 0+200, tj. na długości 200 m, • usunięcie mechaniczne namułu warstwą 0,20 m przy szerokości 2,00 m od km 0+500 do km 1+250, od km 1+900 do km 4+600, tj. na długości 3450 m, • usunięcie mechaniczne namułu warstwą 0,20 m przy szerokości 4,00 m od km 1+250 do km 1+900 tj. na długości 650 m, • usunięcie mechaniczne namułu warstwą 0,20 m przy szerokości 2,00 m (2 x 100 m - rowy spustowe od przepustów wałowych do kinety), <p>2) w 2020 r.:</p> <ul style="list-style-type: none"> – prace na Kanale Tesiny - Orkowo (od km 0+000 do km 14+800 i kanał obiegowy od km 0+000 do km 2+710) w następującym zakresie: <ul style="list-style-type: none"> • wykoszenie porostów ze skarp na całej szerokości skarp ciek (licząc szerokość skośną od stopy skarpy) ręcznie lub mechanicznie od km 0+000 do km 14+800, kanał obiegowy w km 2+710 (tj. 17+510 km), wraz z wygrabieniem przy poroście gęstym twardym, 					

Lp.	Nazwa zadania	Podmiot odpowiedzialny	Stan realizacji	Koszty realizacji [zł]		Źródła finansowania
				2019	2020	
	<ul style="list-style-type: none"> • wykoszenie porostów z dna cieku ręcznie lub mechanicznie od km 0+000 do km 14+800, kanał obiegowy w km 2+710 (tj. 17+510 km) wraz z wygrabieniem przy poroście gęstym twardym, • odcinkowe ścinanie i karczowanie krzewów z obu skarp cieku od km 0+000 do km 14+800, kanał obiegowy w km 2+710 (tj. 17+510 km), • usuwanie gałęzi i pni drzew zalegających miejscowo na dnie cieku od km 0+000 do km 14+800, kanał obiegowy w km 2+710 (tj. 17+510 km), <p>– prace na Kanale Szymanowo - Grzybno (od km 0+000 do km 22+500) w następującym zakresie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wykoszenie porostów ze skarp na całej szerokości skarp cieku (licząc szerokość kośną od stopy skarpy) ręcznie lub mechanicznie od km 0+000 do km 2+650, od km 3+450 do km 22+500 tj. 21,7 km, wraz z wygrabieniem przy poroście gęstym twardym, • wykoszenie porostów z dna cieku ręcznie lub mechanicznie od km 0+000 do km 2+650, od km 3+450 do km 22+500 tj. 21,7 km, wraz z wygrabieniem przy poroście gęstym twardym, • oczyszczanie przepustu rurowego o średnicy 1,0 m w km 2+750 z namułu do głębokości ½ wysokości, • odcinkowe - ręczne ścinanie i karczowanie krzewów z obu skarp cieku od km 3+450 do km 22+500, • usuwanie gałęzi i pni drzew zalegających miejscowo na dnie cieku od km 3+450 do km 22+500, <p>– prace na Kanale Ulgi (kineta od km 0+000 do km 5+366) w następującym zakresie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wykoszeniu z wygrabieniem skarp od km 0+000 do km 5+366 o szerokości kośnej po 2,5 m (liczonej od stopy skarpy) z porostu gęstego twardego, • wykoszeniu z wygrabieniem skarp rowów spustowych (2 szt.) od przepustów wałowych do kinety 2x100 m o szerokości kośnej po 1,5 m (liczonej od stopy skarpy) z porostu gęstego twardego, • wykoszenie z wygrabieniem płyty betonowej o powierzchni 220 x 10 m stanowiącej umocnienie dna wlotu do kanału, • wykoszenie z wygrabieniem dna cieku przy szer. dna 2,5 m, od km 0+000 do km 0+200, od km 0+500 do km 4+600, od km 5+000 do km 5+366 oraz dwóch rowów spustowych 2 x 100 m, z porostu gęstego twardego, • hakowanie dna (wraz z wygrabieniem ze skarp) przy zarośnięciu powierzchni lustra wody ponad 60%, przy szer. dna 2,5 m od km 1+800 do km 3+000, od km 3+500 do km 4+600, od km 5+000 do km 5+366 					
	Konserwacja wałów przeciwpowodziowych	PGW Wody Polskie RZGW Poznań	zrealizowano	96 010,81	87 720,13	środki własne
17.	<p>Opis podjętych działań:</p> <p>1) w ramach realizacji zadania wykonano roboty konserwacyjne na wałach przeciwpowodziowych - wykoszenie porostów ze skarp na terenie wału Łęzek – Solec (17,085 km), wału Wójtostwo – Łęzek (9,870 km), wału prawostronnego Śremu (4,787 km), wału przy pompowni Śrem (0,691 km), wałów Kanału Ulgi w Śremie (4,740 km) (koszenie dwukrotne),</p> <p>2) w 2020 roku wszystkie powyższe wały przeciwpowodziowe koszone były dwukrotnie.</p>					

Lp.	Nazwa zadania	Podmiot odpowiedzialny	Stan realizacji	Koszty realizacji [zł]		Źródła finansowania
				2019	2020	
18.	Utrzymanie drożności rzek i cieków	PGW Wody Polskie RZGW Poznań	zrealizowano	17 097,00	10 000,00	środki własne
	Opis podjętych działań: 1) w 2019 r. usunięto 32 szt. tam siłami własnymi oraz 15 szt. poprzez zlecenie podmiotowi zewnętrznemu; 2) w 2020 r. usunięto 5 szt. tam siłami własnymi oraz 10 szt. poprzez zlecenie podmiotowi zewnętrznemu.					
19.	Utrzymanie stanów wody na zbiornikach Śrem A i B	PGW Wody Polskie RZGW Poznań	nie zrealizowano	0,0	0,0	nie dotyczy
20.	Kanał Grzymisławski (rz. Pysząca), gm. Śrem, woj. wielkopolskie - aktualizacja dokumentacji projektowej	PGW Wody Polskie RZGW Poznań	nie zrealizowano	0,0	0,0	nie dotyczy
21.	Eksploatacja budowli hydrotechnicznych	PGW Wody Polskie RZGW Poznań	zrealizowano	105 034,28	40 386,64	środki własne
	Opis podjętych działań: prace eksploatacyjne i utrzymaniowe prowadzono na terenie całego Nadzoru Wodnego w Śremie.					
22.	Monitoring jakości i stanów wody w rzekach i ciekach	PGW Wody Polskie RZGW Poznań	zrealizowano	1500	1500	środki własne
	Opis podjętych działań: realizacja zadania polegała na eksploatacji urządzeń do monitorowania stanów wody w rzece i ciekach.					
23.	Opracowanie Powiatowego planu operacyjnego ochrony przed powodzią	Starosta Śremski	nie zrealizowano	0,0	0,0	nie dotyczy
24.	Aktualizacja Powiatowego planu operacyjnego ochrony przed powodzią	Starosta Śremski	zrealizowano	w.b.	w.b.	środki własne Powiatu Śremskiego
	Opis podjętych działań: aktualizacja Powiatowego planu operacyjnego ochrony przed powodzią dokonywana jest corocznie.					
25.	Utrzymanie i konserwacja urządzeń melioracyjnych	Nadleśnictwo Konstantynowo	nie zrealizowano	0,0	0,0	nie dotyczy
Gospodarka wodno-ściekowa						
26.	Modernizacja przepompowni ścieków	Śremskie Wodociągi Sp. z o. o.	zrealizowano	135 504,00	103 143,77	środki własne
	Opis podjętych działań: w ramach realizacji zadania dokonano wymiany pomp i instalacji wewnętrznych, montaż ogrodzeń i nawierzchni wybranych przepompowni ścieków					

Lp.	Nazwa zadania	Podmiot odpowiedzialny	Stan realizacji	Koszty realizacji [zł]		Źródła finansowania
				2019	2020	
27.	Monitoring przepompowni ścieków	Śremskie Wodociągi Sp. z o. o.	zrealizowano	135 504,00	0,0	środki własne
Opis podjętych działań: w ramach realizacji zadania wyposażono eksploatowane przepompownie ścieków w system monitoringu (6 szt.)						
28.	Modernizacja obiektów technologicznych oczyszczalni ścieków w Śremie	Śremskie Wodociągi Sp. z o. o.	zrealizowano	72 808,49	570 013,36	środki własne
Opis podjętych działań: w ramach realizacji zadania przeprowadzono modernizację budynku krat, wymianę pomp w pompowni P8, wykonano montaż przepływomierza na zwężce pomiarowej, modernizację zasilania energetycznego piaskownika, budowę sieci światłowodowej międzyobiektywnej, montaż systemu monitoringu CCTV. montaż szlabanu wjazdowego, modernizację układu sterowania, montaż muldy przyjęciowej w układzie przetwarzania osadów ściekowych						
29.	Zapewnienie awaryjnego zasilania energetycznego lokalnych przepompowni ścieków	Śremskie Wodociągi Sp. z o. o.	nie zrealizowano	0,0	0,0	nie dotyczy
30.	Rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej w Śremie, ul. Grunwaldzka	Śremskie Wodociągi Sp. z o. o.	zrealizowano	222 435,27	0,0	środki własne
Opis podjętych działań: w ramach realizacji zadania wykonano sieć kanalizacji sanitarnej grawitacyjnej o długości 507,3 m, przepompownię ścieków oraz sieć kanalizacji sanitarnej tłocznej o długości 442,8 m						
31.	Rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej w Śremie, ul. Kolejowa	Śremskie Wodociągi Sp. z o. o.	zrealizowano	90 729,82	0,0	środki własne
Opis podjętych działań: w ramach realizacji zadania wykonano sieć kanalizacji sanitarnej grawitacyjnej o długości 110,9 m						
32.	Rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej w Wyrzece, ul. Mórecka	Śremskie Wodociągi Sp. z o. o.	zrealizowano	54 715,23	0,0	środki własne
Opis podjętych działań: w ramach realizacji zadania wykonano sieć kanalizacji sanitarnej grawitacyjnej o długości 66,9 m						
33.	Rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej w Śremie, ul. Fabryczna	Śremskie Wodociągi Sp. z o. o.	nie zrealizowano	0,0	0,0	nie dotyczy
34.	Rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej w Nochowie ul. Adamowo, ul. Łąkowa	Śremskie Wodociągi Sp. z o. o.	zrealizowano	0,0	1 603 206,27	środki własne, środki WFOŚiGW w Poznaniu (pożyczka)

Lp.	Nazwa zadania	Podmiot odpowiedzialny	Stan realizacji	Koszty realizacji [zł]		Źródła finansowania
				2019	2020	
	Opis podjętych działań: w ramach realizacji zadania wykonano sieć kanalizacji sanitarnej grawitacyjnej o długości 2 176,2 m, przepompownię ścieków oraz sieć kanalizacji sanitarnej tłocznej o długości 44,7 m					
35.	Przebudowa oczyszczalni ścieków w Śremie	Śremskie Wodociągi Sp. z o. o.	zrealizowano	11 198 716,48	0,0	środki własne, środki NFOŚiGW (pożyczka)
	Opis podjętych działań: w ramach realizacji zadania dokonano wymiany linii odwadniania osadu, wykonano montaż linii przetwarzania osadów, montaż układu nadrzędnego sterowania, modernizację osadników wstępnych, wymianę wymienników ciepła, wymianę mieszadeł w reaktorach biologicznych.					
36.	Rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej w Pelczynie	Śremskie Wodociągi Sp. z o. o.	zrealizowano	448 564,52	0,0	środki własne, środki WFOŚiGW w Poznaniu (pożyczka)
	Opis podjętych działań: w ramach realizacji zadania wykonano sieć kanalizacji sanitarnej grawitacyjnej o długości 437,6 m.					
37.	Rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej w Mechlinie	Śremskie Wodociągi Sp. z o. o.	zrealizowano	577 085,23	9 621,40	środki własne, środki WFOŚiGW w Poznaniu (pożyczka)
	Opis podjętych działań: w ramach realizacji zadania wykonano sieć kanalizacji sanitarnej grawitacyjnej o długości 488 m, przepompownię ścieków oraz sieć kanalizacji sanitarnej tłocznej o długości 7,6 m.					
38.	Rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej w Pyszącej ul. Leśna i ul. Piaskowa	Śremskie Wodociągi Sp. z o. o.	zrealizowano	202 181,81	0,0	środki własne, środki WFOŚiGW w Poznaniu (pożyczka)
	Opis podjętych działań: w ramach realizacji zadania wykonano sieć kanalizacji sanitarnej grawitacyjnej o długości 323,3 m.					
39.	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w Łęgu i Sosnowcu	Śremskie Wodociągi Sp. z o. o.	zrealizowano	882,94	3 255 891,71	środki własne, środki WFOŚiGW w Poznaniu (pożyczka)
	Opis podjętych działań: w ramach realizacji zadania wykonano sieć kanalizacji sanitarnej grawitacyjnej o długości 2 161,2 m, pięć przepompowni ścieków oraz sieć kanalizacji sanitarnej tłocznej o długości 2 278,8 m.					
40.	Przebudowa sieci kanalizacji sanitarnej w Śremie: ul. Adama Mickiewicza	Śremskie Wodociągi Sp. z o. o.	zrealizowano	11 905,10	234 214,42	środki własne, środki WFOŚiGW w Poznaniu (pożyczka)

Lp.	Nazwa zadania	Podmiot odpowiedzialny	Stan realizacji	Koszty realizacji [zł]		Źródła finansowania
				2019	2020	
	Opis podjętych działań: w ramach realizacji zadania wykonano sieć kanalizacji sanitarnej grawitacyjnej o długości 48,5 m, przepompownię ścieków oraz sieć kanalizacji sanitarnej tłocznej o długości 115,8 m					
41.	Rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej w Dąbrowie	Śremskie Wodociągi Sp. z o. o.	nie zrealizowano	0,0	0,0	nie dotyczy
42.	Przebudowa sieci kanalizacji sanitarnej w Śremie, ul. Parkowa	Śremskie Wodociągi Sp. z o. o.	zrealizowano	644 400,98	33 129,61	środki własne, środki WFOŚiGW w Poznaniu (pożyczka)
	Opis podjętych działań: w ramach realizacji zadania dokonano przebudowy sieci kanalizacji sanitarnej grawitacyjnej o długości 608,8 m oraz rozbudowy sieci kanalizacji sanitarnej grawitacyjnej o długości 113,6 m					
43.	Rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej w Psarskiem, rejon ul. Zachodniej i ul. Jabloniowej	Śremskie Wodociągi Sp. z o. o.	nie zrealizowano	0,0	0,0	nie dotyczy
44.	Rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej w Górze	Śremskie Wodociągi Sp. z o. o.	nie zrealizowano	0,0	0,0	nie dotyczy
Zasoby geologiczne						
45.	Określenie warunków wykorzystania kopalni w ramach udzielanych koncesji	Starosta Śremski	zrealizowano	w.b.	w.b.	środki własne Powiatu Śremskiego
	Opis podjętych działań: w ramach realizacji zadania wydano pięć decyzji administracyjnych określających warunki prowadzenia prac geologicznych związanych z rozpoznawaniem i ustalaniem zasobów złóż kopalni oraz wydobywaniem kopalni w ramach koncesji					
46.	Przywracanie wartości użytkowych terenów po eksploatacji kopalni w ramach określania w decyzjach administracyjnych osób odpowiedzialnych za rekultywację oraz kierunków i terminów rekultywacji	Starosta Śremski	zrealizowano	w.b.	w.b.	środki własne Powiatu Śremskiego
	Opis podjętych działań: w ramach realizacji zadania wydano pięć decyzji ustalających kierunek rekultywacji: złożo MECHLIN I o pow. 13,7054 ha, kierunek rolny; złożo LUCINY MP I o pow. 3,4534 ha, kierunek rolny; złożo LUCINY III pow. 17,5170 ha, kierunek rolny; odwiert BYSTRZEK-1 obręb Luciny (PGNiG) o pow. 1,7797 ha, kierunek rolny; odwiert GRODZEWO-1 obręb Dąbrowa (PGNiG) o pow. 1,9300 ha, kierunek leśny; wydano jedną					

Lp.	Nazwa zadania	Podmiot odpowiedzialny	Stan realizacji	Koszty realizacji [zł]		Źródła finansowania
				2019	2020	
	decyzję uznającą rekultywację za zakończoną: złoża LUCINY II, pow. 1,3937 ha, kierunek rolny; wykonanie prac rekultywacyjnych jest obowiązkiem osób, które spowodowały utratę wartości użytkowych gruntów.					
47.	Aktualizacja wykazu potencjalnych historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi	Starosta Śremski	nie zrealizowano	w.b.	w.b.	środki własne Powiatu Śremskiego
	W analizowanym okresie nie zidentyfikowano potencjalnych miejsc, gdzie nastąpiło historyczne zanieczyszczenie powierzchni ziemi.					
48.	Prowadzenie obserwacji osuwisk oraz terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi	Starosta Śremski	zrealizowano	w.b.	w.b.	środki własne Powiatu Śremskiego
	Opis podjętych działań: corocznie wiosną i jesienią wykonywany jest monitoring obserwacyjny osuwisk i terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi, zgodnie z wytycznymi zawartymi w dokumentacji pn. „Rejestr terenów zagrożonych ruchami masowymi oraz terenów, na których występują te ruchy dla Powiatu Śremskiego”. Na terenie gminy Śrem nie została ustalona potrzeba prowadzenia monitoringu instrumentalnego osuwisk. Zagrożenie powstawania osuwisk zaobserwowano na terenie nr 30 26 044 000003 Śrem-Wójtostwo (skarpy wzdłuż obwodnicy miasta Śrem), o czym informowano zarządcę drogi.					
Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów						
49.	Likwidacja nielegalnych wysypisk odpadów, sprzątnięcie lasów	Nadleśnictwo Konstantynowo	zrealizowano	2 000,00	2 500,00	środki własne
	Opis podjętych działań: podpisano umowę z firmą PreZero, świadcząca usługi wywozu odpadów zebranych w lasach; ponadto, lasy są na bieżąco monitorowane i wszelkie nielegalne wysypiska odpadów są niezwłocznie likwidowane					
50.	Modernizacja Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w Mateuszewie	Zakład Gospodarki Odpadami Sp. z o. o. w Jarocinie – Wielkopolskie Centrum Recyklingu	zrealizowano	0,0	399 000,00	środki zewnętrzne (WFOŚiGW w Poznaniu)
	Opis podjętych działań: w ramach realizacji zadania dokonano rozbudowy stacji przeładunkowej w Mateuszewie o dodatkowe prasy do odpadów wraz z kontenerami, prasy do odpadów komunalnych (4 szt. pras na stałe montowanych do podłoża, producent: ZENTEX, typ: KPHS XXL – 3TV) oraz kontenery na sprasowane odpady komunalne zmieszane (4 szt. kontenerów z otwieranym dachem, o poj. 32m ³ , producent: ZENTEX, typ: PC6500MR)					

Lp.	Nazwa zadania	Podmiot odpowiedzialny	Stan realizacji	Koszty realizacji [zł]		Źródła finansowania
				2019	2020	
51.	Zakup pojemników typu „dzwon” do selektywnej zbiórki odpadów – 200 szt.	Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej w Śremie Sp. z o. o.	w trakcie realizacji	0,0	42 781,86	środki własne
Opis podjętych działań: w ramach realizacji zadania zakupiono 24 pojemniki typu „dzwon”; pojemniki są sukcesywnie podstawiane w miejsca selektywnej zbiórki odpadów na terenie gminy Śrem celem wymiany pojemników zniszczonych						
52.	Rekultywacja składowiska odpadów wraz z budową instalacji do odgazowania w Mateuszewie	Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej w Śremie Sp. z o. o.	w trakcie realizacji	0,0	0,0	nie dotyczy
Działania w celu rozpoczęcia rekultywacji składowiska są na etapie uzyskiwania wymaganych prawem decyzji; sprawa procedowana jest w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Wielkopolskiego.						
53.	Likwidacja wyrobów budowlanych zawierających azbest	Powiat Śremski	zrealizowano	0,00	65 347,0	środki gminy Śrem (dotacja), środki WFOŚiGW w Poznaniu (dotacja)
Opis podjętych działań: 1) w 2019 r. zadanie nie było realizowane; 2) w 2020 r. zrealizowano 104 wnioski; unieszkodliwiono 177,572 Mg wyrobów zawierających azbest; koszt realizacji zadania na terenie gminy Śrem wyniósł 65346,50 zł, w tym kwota dotacji z budżetu Gminy Śrem stanowiła 30% poniesionych kosztów, co wyniosło 19 603,95 zł, a pozostała wartość w kwocie 45742,55 zł zapłacona została ze środków pochodzących z dotacji udzielonej przez WFOŚiGW w Poznaniu						
Zasoby przyrodnicze						
54.	Utrzymanie właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych i gatunków fauny i flory w ramach sieci Natura 2000	Nadleśnictwo Piaski	zrealizowano	288,16	339,04	środki unijne
Opis podjętych działań: realizacja zadania polegała na zwalczaniu gatunków inwazyjnych						
55.	Opracowanie aktualizacji uproszczonych planów urządzenia lasów oraz inwentaryzacji stanu lasu dla lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa	Starosta Śremski	nie realizowano	0,0	0,0	nie dotyczy

Lp.	Nazwa zadania	Podmiot odpowiedzialny	Stan realizacji	Koszty realizacji [zł]		Źródła finansowania
				2019	2020	
	W latach 2019 i 2020 nie sporządzano dla lasów zlokalizowanych na terenie gminy Śrem inwentaryzacji stanu lasu, a także aneksów do uproszczonych planów urządzenia lasów.					
56.	Prowadzenie nadzoru nad lasami niestanowiącymi własności Skarbu Państwa	Starosta Śremski	zrealizowano	14 511,00	14 511,00	środki własne Powiatu Śremskiego
	Opis podjętych działań: na mocy porozumień ze Starostą Śremskim Nadleśnictwa: Babki, Konstantynowo i Piaski prowadzą nadzór nad lasami niestanowiącymi własności Skarbu Państwa o łącznej powierzchni 676,23 ha, w tym: Nadleśnictwo Babki na pow. 466,23 ha, Nadleśnictwo Konstantynowo na pow. 129,37 ha, Nadleśnictwo Piaski na pow. 80,63 ha. Środki na realizację zadania przekazywane są Nadleśnictwom z budżetu Powiatu Śremskiego.					
57.	Stwarzanie warunków dla rozwoju terenów leśnych poprzez wypłatę ekwiwalentów za zmianę użytków rolnych na leśne dokonanych w latach 2002 i 2003 -przekazywanie środków na prowadzenie zabiegów pielęgnacyjnych w lasach	Starosta Śremski	zrealizowano	47 216,00	48 313,00	środki zewnętrzne (ARiMR)
	Opis podjętych działań: w ramach realizacji zadania przekazywano środki finansowe na pielęgnację drzewostanów dla właścicieli ośmiu powierzchni leśnych zlokalizowanych we wsiach: Orkowo, Mechlin, Niesłabin, Dąbrowa, Luciny.					
Edukacja						
58.	Organizowanie, we współpracy z urzędami gmin oraz placówkami oświatowymi wszystkich szczebli i innymi lokalnymi podmiotami, akcji i konkursów oraz festynów o tematyce ekologicznej	Powiat Śremski	zrealizowano	12 089,00	0,0	środki własne Powiatu Śremskiego
	Opis podjętych działań: 1) w 2019 r. – realizowano następujące działania: – współorganizacja z Gminą Śrem festynu pn. „Jesień na Łęgach Mechlińskich”; z budżetu Powiatu Śremskiego wydatkowano kwotę 4.500,00 zł, – współorganizacja z Hufcem Pracy w Śremie konkursu ekologicznego pn. Regionalny Turniej Ekologiczno – Recyklingowy; zakupiono nagrody dla uczestników za kwotę 656,82 zł,					

Lp.	Nazwa zadania	Podmiot odpowiedzialny	Stan realizacji	Koszty realizacji [zł]		Źródła finansowania
				2019	2020	
	<ul style="list-style-type: none"> – współorganizacja z Gminami oraz placówkami oświatowymi wszystkich szczebli i lokalnymi stowarzyszeniami z terenu powiatu śremskiego ogólnopolskiej akcji „Sprzątanie Świata - Polska 2019”: zakupiono dla uczestników akcji rękawice i worki na śmieci za łączną kwotę 1165,47 zł oraz pokryto koszty transportu zebranych odpadów za kwotę 4266,83 zł. – Zespół Szkół Rolniczych w Grzybnie wydatkował kwotę 1500,00 zł na zakup nagród dla uczestników konkursu o tematyce ekologicznej, zorganizowanego w ramach festynu „Dzień Korbola”; <p>2) w 2020 r. nie realizowano zadania</p>					
	Organizowanie, we współpracy z instytucjami wspierającymi rolnictwo, szkoleń nt. działań na rzecz ochrony środowiska na terenach wiejskich	Powiat Śremski	zrealizowano	9 300,00	0,0	środki własne Powiatu Śremskiego
59.	<p>Opis podjętych działań:</p> <p>1) w 2019 r. sołtysi oraz przedstawiciele władz samorządowych i jednostek wspomagających rolnictwo uczestniczyli w 2 spotkaniach szkoleniowo-integracyjnych o następującej tematyce:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Oferta edukacyjna ZSR w Grzybnie – propozycje kierunków kształcenia uwzględniające zagadnienia z zakresu ochrony i kształtowania środowiska; Niska emisja – wspólne zadanie w walce ze smogiem; Fotowoltaika przyszłością gospodarstw rolnych, – Informacja na temat zagrożenia chorobą ASF; Zadania i kompetencje Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie; Działania Nadzoru Wodnego w Śremie na rzecz utrzymania cieków naturalnych i urządzeń melioracji wodnych; <p>2) w 2020 r. nie organizowano spotkań szkoleniowych.</p>					
60.	Zajęcia edukacyjne w szkołach i przedszkolach	Nadleśnictwo Piaski	nie zrealizowano	0,0	0,0	nie dotyczy
	Prowadzenie zajęć edukacyjnych dla osób w różnych grupach wiekowych	Nadleśnictwo Konstantynowo	zrealizowano	25 000,00	25 000,00	środki własne
61.	<p>Opis podjętych działań:</p> <ul style="list-style-type: none"> – edukacja ekologiczna jest niezbędnym narzędziem kształtowania prawidłowych postaw względem środowiska naturalnego; Nadleśnictwo Konstantynowo prowadzi edukację przyrodniczo-leśną w ciągu całego roku; uczestnicy biorący udział w zajęciach mogą skorzystać z dwóch salek edukacyjnych oraz ścieżki edukacyjnej „Borówkowy szlak” 					

Lp.	Nazwa zadania	Podmiot odpowiedzialny	Stan realizacji	Koszty realizacji [zł]		Źródła finansowania
				2019	2020	
62.	Zakup pomocy dydaktycznych do sal edukacyjnych nadleśnictwa (zestaw małego dendrologa, tablica „Odgłosy ptaków”, galeria drzew w drewnie)	Nadleśnictwo Konstantynowo	zrealizowano	28 570,94	0,0	środki własne, środki WFOŚiGW w Poznaniu
	Opis podjętych działań: Nadleśnictwo Konstantynowo, zgodnie z wnioskiem o dofinansowanie do WFOŚiGW w Poznaniu zakupiło materiały edukacyjne za łączną kwotę 28 570,94 zł.					
63.	Zakup folderów edukacyjno-promocyjnych	Nadleśnictwo Konstantynowo	zrealizowane	9 225,00	0,0	środki własne, środki WFOŚiGW w Poznaniu
	Opis podjętych działań: Nadleśnictwo Konstantynowo, zgodnie z wnioskiem o dofinansowanie do WFOŚiGW w Poznaniu, zakupiło informatory za łączną kwotę 9 225,00 zł.					
64.	Organizacja rajdów rowerowych w celu popularyzacji walorów przyrodniczych i turystycznych regionu	Śremski Sport Sp. z o.o.	zrealizowane	12 000,00	10 000,00	środki gminy Śrem
	Opis podjętych działań: 1) w 2019 r. zorganizowano rajdy rowerowe do miejscowości: Książ Wielkopolski, Turew, Czmoniec, Krajkowo, Dolsk; 2) w 2020 r. zorganizowano rajdy rowerowe do miejscowości: Jarosławki, Czemiń, Rogalin, Racot, Mosina, Cichowo.					

Objaśnienia:

w.b. – wydatki bieżące

3. Ocena stanu realizacji programu

3.1 Ochrona klimatu i jakości powietrza, Zagrożenie hałasem

W zakresie ochrony powietrza na terenie gminy można mówić o realizacji wielu zadań inwestycyjnych, zmierzających do stopniowej poprawy jakości powietrza oraz ograniczania niskiej emisji m.in. poprzez kompleksową termomodernizację budynków użyteczności publicznej, modernizację systemów ogrzewania, prowadzoną przebudowę i remonty dróg czy propagowanie transportu rowerowego jako alternatywy dla transportu samochodowego.

W okresie sprawozdawczym przeprowadzono termomodernizację części budynku obiektu sportowego przy ul. Staszica 1a (Śremski Sport Sp. z o. o.) oraz budynków mieszkalnych wielorodzinnych będących w zasobach Spółdzielni Mieszkaniowej w Śremie.

W omawianym okresie dzięki wsparciu finansowemu z budżetu gminy Śrem w formie dotacji celowych, dokonano modernizacji łącznie 129 źródeł ogrzewania, udzielono również dwóch dotacji na realizację inwestycji związanych z montażem mikroinstalacji do produkcji energii elektrycznej. Ponadto, dokonano zmiany sposobu ogrzewania w 48 lokalach mieszkalnych będących w zasobie gminy.

Ponadto, zrealizowano liczne inwestycje związane z budową i modernizacją dróg gminnych oraz przebudową dróg powiatowych, zakończono realizację przedsięwzięcia polegającego na budowie dwóch węzłów przesiadkowych wraz z infrastrukturą towarzyszącą w Śremie, realizowano budowę i modernizację ścieżek pieszo-rowerowych, w tym rozpoczęto realizację inwestycji pn. „Budowa kładki pieszo-rowerowej nad kanałem ulgi rzeki Warty wraz ze ścieżką pieszo-rowerową do Zbrudzewa oraz w kierunku Mechlina” oraz inwestycji pn. „Budowa ścieżki pieszo-rowerowej Śrem-Psarskie”. Ponadto, zamontowano energooszczędne oświetlenie dróg gminnych (łącznie 192 lampy) oraz w celu poprawy bezpieczeństwa na przejściach dla pieszych we współpracy z firmą ENEA Oświetlenie Sp. z o. o. doświetlono pięć przejść dla pieszych.

W celu ograniczenia emisji ze środków transportu, w latach 2019-2020 na terenie gminy funkcjonowała wprowadzona w 2016 r. bezpłatna komunikacja miejska. Ponadto, w 2019 r. rozpoczął funkcjonowanie cieszący się dużym zainteresowaniem mieszkańców – system Roweru Miejskiego. W celu zachęcenia do korzystania z roweru jako środka transportu, na bieżąco wykonywano serwis i konserwację pięciu samoobsługowych stacji naprawy rowerów, mieszczących się w różnych częściach miasta. Realizowano również działania kontrolne na stacjach diagnostycznych pojazdów w zakresie prawidłowości wykonywania badań technicznych pojazdów.

W zakresie ochrony powietrza realizowano kampanię edukacyjną Śrem antySMOGOWO, skierowaną do mieszkańców gminy Śrem w celu podnoszenia świadomości ekologicznej m.in. na temat szkodliwości wykorzystywania do celów grzewczych odpadów jako paliwa w piecach i kotłowniach domowych. W ramach kampanii funkcjonariusze Straży Miejskiej w Śremie przeprowadzają kontrole nieruchomości pod kątem ewentualnego wykorzystywania odpadów jako opału oraz pod kątem przestrzegania zapisów „uchwały antysmogowej” przyjętej przez Sejmik Województwa Wielkopolskiego.

Poprawie jakości powietrza z pewnością przysłużą się działania organów administracji właściwych do określania warunków korzystania ze środowiska w zakresie emisji zanieczyszczeń do powietrza w udzielanych pozwoleniach.

Zadania zrealizowane w ramach ograniczenia uciążliwości hałasu i systemu komunikacyjnego, obejmowały głównie budowę i modernizację dróg z terenu gminy Śrem oraz działania związane z funkcjonowaniem bezpłatnej komunikacji miejskiej w Śremie i ze wspomaganie transportu pieszo-rowerowego.

3.2 Gospodarowanie wodami

W Programie przewidziano do realizacji szereg zadań mających na celu ochronę zasobów wodnych. W okresie sprawozdawczym poddano konserwacji łącznie ok. 34,9 km rowów melioracyjnych, blisko 74 km kanałów (Kanał Książ, Kanał Tesiny - Orkowo, kanał ulgi rzeki Warty, Kanał Szymanowo - Grzybno), przeprowadzono likwidację wyrw brzegowych rzeki Warty w Mechlinie celem zabezpieczenia brzegu przed erozją boczną, usunięto łącznie 37 tam w celu utrzymania drożności cieków, przeprowadzono roboty konserwacyjne wałów przeciwpowodziowych oraz prowadzono prace utrzymaniowe budowli hydrotechnicznych zlokalizowanych na terenie gminy Śrem.

Ponadto, aktualizowano corocznie Powiatowy plan operacyjny ochrony przed powodzią. Na bieżąco prowadzony jest również monitoring jakości i stanów wody w rzekach i ciekach.

Nie bez znaczenia jest również działalność gminy Śrem polegająca na informowaniu mieszkańców o projektowanych oraz obowiązujących dokumentach z zakresu gospodarowania wodami, np. „Planie przeciwdziałania skutkom suszy” oraz trwających naborach wniosków na realizację przedsięwzięć mających na celu np. zabezpieczenie upraw rolnych przed skutkami suszy czy też na zbieranie wody opadowej i jej zagospodarowanie na terenie nieruchomości (program „Moja Woda”).

3.3 Gospodarka wodno-ściekowa

W Programie przewidziano do realizacji szereg przedsięwzięć w zakresie zaopatrzenia mieszkańców w wodę oraz w zakresie gospodarki wodno-ściekowej. W okresie sprawozdawczym podjęto realizację lub zrealizowano 19 zadań, natomiast zaniechano realizacji lub przesunięto realizację w czasie ze względu na zmianę planów inwestycyjnych – 5 zadań.

Według dostępnych danych w okresie sprawozdawczym obserwowano rosnącą liczbę ludności korzystającej z systemu sieci kanalizacyjnej, przy jednoczesnym stałym – bliskim 100% udziale ludności korzystającej z sieci wodociągowej. W analizowanym okresie nastąpił przyrost sieci wodociągowej o 10,92 km, a sieci kanalizacyjnej o 11,11 km. Rozbudowa obu sieci jest wynikiem zrealizowanych zadań inwestycyjnych w tym zakresie.

Ponadto, w analizowanym okresie przeprowadzono łącznie 12 kontroli właścicieli nieruchomości wyposażonych w przydomowe oczyszczalnie ścieków lub zbiorniki bezodpływowe.

Na obszarach nieujętych w system kanalizacji sanitarnej w 2019 r. gmina Śrem udzieliła siedmiu dotacji celowych na dofinansowanie kosztów budowy przydomowych oczyszczalni ścieków.

W celu oceny wpływu na środowisko gruntowo-wodne zamkniętego składowiska odpadów w Górze, zgodnie z obowiązującymi przepisami dwukrotnie w ciągu roku prowadzony był monitoring jakości wód podziemnych w rejonie ww. składowiska. Wyniki badań przeprowadzonych w okresie sprawozdawczym wskazują na zróżnicowanie parametrów jakości wody w czasie, jednak zgodnie z ogólną tendencją woda z piezometrów zlokalizowanych na terenie ww. składowiska wykazuje dobry stan chemiczny w zakresie większości parametrów, z wyjątkiem parametrów: OWO (ogólny węgiel organiczny) i PEW (przewodność elektryczna właściwa) wody pobranej z piezometru P-4 zamontowanym na odpływie ze składowiska, w zakresie których stwierdzono słaby stan chemiczny wody – według kryteriów przyjętych w obowiązujących przepisach dla stanu jednolitych części wód podziemnych.

3.4 Zasoby geologiczne

Zgodnie z założeniami Programu w okresie sprawozdawczym prowadzono monitoring obserwacyjny terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi.

Ponadto, organy administracji geologicznej określały warunki prowadzenia prac geologicznych związanych z rozpoznawaniem i ustalaniem zasobów złóż kopalin oraz wydobywaniem kopalin w ramach koncesji (Starosta Śremski – pięć decyzji administracyjnych).

W okresie sprawozdawczym wydano również pięć decyzji ustalających kierunek rekultywacji obszarów przekształconych w wyniku eksploatacji złóż kruszywa naturalnego (złoża: MECHLIN I, LUCINY MP I, LUCINY III, odwiert BYSTRZEK-1, odwiert GRODZEWO-1) oraz jedną decyzję uznającą rekultywację za zakończoną (złoża LUCINY II).

3.5 Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów

Podjęte w latach 2019-2020 zadania w obszarze gospodarki odpadami obejmowały m.in. prowadzenie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie gminy Śrem oraz sprawozdawczości z realizacji przedmiotowego zadania. Jednym z głównych zadań gmin i miast w Polsce jest uzyskanie zakładanych w Krajowym Programie Gospodarki Odpadami poziomów odzysku dla poszczególnych rodzajów odpadów. W omawianym okresie gmina Śrem uzyskała wymagane poziomy recyklingu (Tabela 3). Jest to efektem prowadzonej na szeroką skalę kampanii informacyjno-edukacyjnej związanej z obowiązującymi zasadami w systemie gospodarki odpadami – w szczególności w zakresie segregacji odpadów.

W celu zapewnienia sprawnego funkcjonowania ww. systemu, dokonano rozbudowy stacji przeładunkowej w Mateuszewie o dodatkowe prasy do odpadów oraz kontenery na sprasowane odpady. Zakupiono również pojemniki typu „dzwon” do selektywnej zbiórki odpadów, które sukcesywnie podstawiane są w miejsca selektywnej zbiórki odpadów celem wymiany pojemników zniszczonych.

Ponadto, Program przewiduje likwidację „dzikich wysypisk śmieci”. W omawianym okresie gmina Śrem zlikwidowała łącznie 22 miejsca nielegalnego składowania odpadów.

We współpracy z Powiatem Śremskim kontynuowano realizację zadania pn. „Likwidacja wyrobów budowlanych zawierających azbest na terenie powiatu śremskiego”. W 2020 roku zlikwidowano ok. 177 Mg wyrobów odpadów budowlanych zawierających azbest.

Podjęto również realizację zadania związanego z rekultywacją składowiska odpadów w Mateuszewie w zakresie uzyskiwania wymaganych prawem decyzji administracyjnych.

3.6 Zasoby przyrodnicze

Program zakłada realizację szeregu działań mających na celu ochronę zasobów przyrodniczych. Na podstawie umowy z podmiotem zewnętrznym gmina Śrem zapewnia pielęgnację i bieżące utrzymanie istniejących terenów zieleni urządzonej. W ramach ww. umów dokonano na terenie Śremu wielu nasadzeń takich gatunków drzew i krzewów, które powodują usuwanie zanieczyszczeń pyłowych z powietrza. Powyższe działania przyczyniają się nie tylko do poprawy powietrza i mikroklimatu, ale również pełnią funkcje estetyczne.

W ramach ochrony i popularyzacji lokalnych form ochrony przyrody dokonano wymiany zniszczonych tablic informacyjnych dotyczących użytku ekologicznego „Bagienko” w Śremie oraz Zespołu Przyrodniczo-Krajobrazowego „Łęgi Mechlińskie” w Mechlinie. Ponadto, przeprowadzono inwentaryzację dendrologiczną pomnika przyrody „Aleja platanowa w Psarskim”, wykonano ekspertyzy dendrologiczne oraz prace pielęgnacyjne i zabezpieczające drzew stanowiących pomniki przyrody. Wykonano i zamontowano tablice informujące o nazwie istniejących i nowo ustanowionych pomników przyrody. Powyższe przedsięwzięcie realizowane w ramach projektu „Byłem, jestem, będę – oznakowanie pomników przyrody na terenie gminy Śrem” zostało nagrodzone w XX edycji konkursu „Działania proekologiczne i prokulturowe w ramach strategii rozwoju województwa wielkopolskiego” organizowanego przez Samorząd Województwa Wielkopolskiego.

Ponadto, realizowano plany zadań ochronnych obszarów Natura 2000 oraz zapewniono nadzór nad lasami niestanowiącymi własności Skarbu Państwa na mocy porozumień pomiędzy Starostą Śremskim a nadleśniczymi nadleśnictw: Babki, Konstantynowo, i Piaski. W okresie sprawozdawczym przekazano środki finansowe dla właścicieli ośmiu powierzchni leśnych zlokalizowanych we wsiach: Orkowo, Mechlin, Niesłabin, Dąbrowa i Luciny na pielęgnację drzewostanów. Rozpoczęto również realizację związaną z opracowaniem uproszczonych planów urządzenia lasów.

3.7 Zagrożenie poważnymi awariami

W grupie zrealizowanych zadań związanych z przeciwdziałaniem poważnym awariom znalazła się inwestycja polegająca na doposażeniu jednostek ochotniczej straży pożarnej w sprzęt ratowniczo-gaśniczy (OSP Wyrzeka – samochód pożarniczy, OSP Niesłabin – samochód pożarniczy oraz pompa szlamowa i odzież specjalna).

W ramach prowadzonego miejskiego monitoringu wizyjnego w okresie sprawozdawczym dokonano wymiany kamer obrotowych na stacjonarne nowej generacji w istniejących punktach monitoringu oraz rozszerzono system monitoringu o kolejne punkty, m.in. na nielegalnym składowisku odpadów w Pyszce – w związku z powtarzającymi się w poprzednich latach pożarami odpadów na tym terenie.

Ze względu na brak środków finansowych, nie zrealizowano przedsięwzięcia polegającego na rozbudowie systemu ostrzegania i alarmowania ludności na terenie gminy Śrem.

3.8 Edukacja

Jednym z założeń Programu jest dążenie do podniesienia świadomości mieszkańców na temat korzyści płynących z wdrożenia działań proekologicznych. W ramach edukacji ekologicznej gmina Śrem prowadzi szereg cyklicznych akcji i konkursów zapraszając do udziału placówki oświatowe. Zakres tematyczny projektów edukacyjnych jest zróżnicowany. W latach 2019-2020 zrealizowano szereg działań informacyjnych i edukacyjnych w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi, w szczególności w zakresie selektywnego zbierania odpadów. Corocznie przeprowadzano Gminny Konkurs Ekologiczny „PUSZKObranie” oraz konkurs „Najpiękniejszy List w Gminie” w ramach ogólnopolskiej akcji Listy dla Ziemi. Ponadto, w 2019 r. realizowano akcję Sprzątanie Świata w ramach Światowego Dnia Ziemi. Ponadto, rozpowszechniono wśród mieszkańców broszury dotyczące zmian w systemie gospodarowania odpadami na terenie gminy oraz w zakresie zasad segregacji odpadów, przygotowano animację dotyczącą cyklu życia śmieci oraz animację zachęcającą do ograniczenia produkcji odpadów w gospodarstwach domowych, zlecono wykonanie worków materiałowych na plecy dla dzieci oraz toreb materiałowych pod hasłem kampanii #sremsegreguje w celu rozpowszechnienia wśród mieszkańców i szerzenia inicjatywy segregacji odpadów komunalnych, zakupiono i rozpowszechniono w aptekach zlokalizowanych na terenie gminy pojemniki z przeznaczeniem na zużyte igły i strzykawki.

Kolejnym zagadnieniem wymagającym podejmowania w ramach edukacji ekologicznej jest problem zanieczyszczenia powietrza. Gmina prowadzi szereg działań w tym zakresie w ramach kampanii ŚREM antySMOGOWO. Na stronie internetowej Urzędu Miejskiego w Śremie publikowane są informacje związane z aktualnymi programami udzielania dotacji na modernizację źródła ogrzewania, tj. dotacji udzielanych z budżetu gminy Śrem lub dotacji udzielanych w ramach programu priorytetowego „Czyste Powietrze”, realizowanego przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska w Poznaniu.

Ponadto, w ramach współpracy ze Stowarzyszeniem Metropolia Poznań w latach 2019-2020 organizowano spotkania konsultacyjne dla mieszkańców w zakresie ww. programu w Bibliotece Publicznej w Śremie. W czasie ósmej edycji festynu „Jesień na Łęgach Mechlińskich” mieszkańcy mieli możliwość skorzystania z porad doradcy energetycznego z WFOŚiGW w Poznaniu w tym zakresie. Charakter edukacyjny mają również wspomniane kontrole nieruchomości prowadzone przez strażników miejskich pod kątem ewentualnego wykorzystywania odpadów jako opału oraz pod kątem przestrzegania zapisów „uchwały antysmogowej”. W 2020 r. kontrole te w wybranych miejscach na terenie gminy przeprowadzane były przy użyciu drona do wykrywania zanieczyszczeń powietrza w dymie z kominów.

W ramach kampanii ŚREM antySMOGOWO w 2019 r. wykonano i rozpowszechniono w kwiaciarniach, placówkach oświatowych i instytucjach kultury ulotki dotyczące zdolności roślin doniczkowych do oczyszczania powietrza w pomieszczeniach. Z okazji Dnia Czystego Powietrza (14 listopada) na portalu społecznościowym Facebook zorganizowano konkurs dla mieszkańców pn. „Jestem EKO!” z nagrodami w postaci bonów na roślinę doniczkową o właściwościach oczyszczających powietrze, do zrealizowania we wskazanej kwiaciarni na terenie Śremu.

Ponadto, gmina Śrem corocznie zachęca mieszkańców do włączenia się do akcji organizowanej przez organizację WWF: „60+ Godzina dla Ziemi”, dając przykład aktywnego uczestnictwa poprzez wyłączenie w dniu akcji na godzinę oświetlenia wieży wodociągowej. Ponadto, gmina Śrem włączyła się do akcji „Zielona Wstążka #DlaPlanety” organizowanej z okazji Światowego Dnia Środowiska (5 czerwca) przez Centrum UNEP/GRID-Warszawa, mającej na celu podniesienie świadomości społecznej dotyczącej najważniejszych wyzwań środowiskowych. Poparcie dla kampanii gmina Śrem wyraziła poprzez podświetlenie budynku Ratusza na zielono. Obie kampanie mają na celu uświadomienie mieszkańcom konieczności podjęcia działań przeciwdziałających zmianom klimatu i pogłębiającej się degradacji środowiska naturalnego.

Kolejnym wydarzeniem promowanym przez gminę Śrem jest Europejski Tydzień Zrównoważonego Transportu. Jest to europejska kampania, której celem jest promocja ekologicznych form transportu, takich jak komunikacja zbiorowa, transport rowerowy, ruch pieszy czy transport multimodalny, pozwalający na łączenie różnych środków transportu. W ramach kampanii gmina zachęca mieszkańców do korzystania z bezpłatnej komunikacji miejskiej, a w Dniu Bez Samochodu (22 czerwca) – do skorzystania z alternatywnych – ekologicznych form podróżowania.

W celu promocji walorów przyrodniczych gminy oraz aktywnego rodzinnego spędzania czasu na łonie natury, w 2019 r. na terenie Zespołu Przyrodniczo-Krajobrazowego „Łęgi Mechlińskie” zorganizowano festyn „Jesień na Łęgach Mechlińskich”, a także dożynki gminne w Mechlinie. W tym samym roku zlecono wykonanie ekspozycji na rynku i na deptaku przy ul. Dezyderego Chłapowskiego pt. "Ta chwila, ten moment czyli Śrem zatrzymany w kadrach Sławomira Radziejewskiego".

W związku z organizacją wielu konkursów o charakterze ekologicznym przez inne podmioty i instytucje, na stronie internetowej Urzędu Miejskiego w Śremie oraz na profilu społecznościowym gminy przekazywane są informacje dla mieszkańców w tym zakresie.

Należy pamiętać, że spora część zadań realizowanych na terenie gminy Śrem wynika wprost z obowiązujących przepisów, w związku z czym z założenia mają być one realizowane w systemie ciągłym przez cały okres, a nie tylko w okresie sprawozdawczym. Tylko część zadań o charakterze inwestycyjnym miała wyznaczone konkretne terminy realizacyjne.

Podjęte w okresie sprawozdawczym działania finansowane były głównie z budżetu jednostek odpowiedzialnych za realizację poszczególnych zadań oraz przy udziale środków zewnętrznych (np. Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu, Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa).

4. Wskaźniki (mierniki) realizacji Programu

Oprócz analizy stanu zaawansowania poszczególnych zadań wskazanych w Programie, podstawą monitoringu jego realizacji jest sprawozdawczość oparta na wskaźnikach i miernikach odzwierciedlających stan środowiska naturalnego i presję na środowisko oraz stan infrastruktury technicznej. Są to wskaźniki i mierniki związane z poszczególnymi celami.

Podstawowe ogólne wskaźniki stanu środowiska i zmiany presji na środowisko określające efektywność działań proekologicznych to:

- zmniejszenie ładunku zanieczyszczeń odprowadzanych do wód lądowych, poprawę jakości wód płynących, stojących i wód podziemnych, a szczególnie głównych zbiorników wód podziemnych, poprawę jakości wody do picia oraz spełnienie przez wszystkie te rodzaje wód wymagań jakościowych obowiązujących w Unii Europejskiej,

- poprawa jakości powietrza poprzez zmniejszenie emisji zanieczyszczeń powietrza (zwłaszcza zanieczyszczeń szczególnie szkodliwych dla zdrowia i zanieczyszczeń wywierających najbardziej niekorzystny wpływ na ekosystemy tj. metale ciężkie, trwałe zanieczyszczenia organiczne, substancje zakwaszające, pyły i lotne związki organiczne),
- zmniejszenie uciążliwości hałasu, przede wszystkim hałasu komunikacyjnego,
- zmniejszenie ilości wytwarzanych i składowanych odpadów, rozszerzenie zakresu ich gospodarczego wykorzystania oraz ograniczenie zagrożeń dla środowiska ze strony odpadów niebezpiecznych,
- ograniczenie degradacji gleb, zwiększenie skali przywracania obszarów bezpośrednio lub pośrednio zdegradowanych przez działalność gospodarczą do stanu równowagi ekologicznej, ograniczenie pogarszania się jakości środowiska w jednostkach osadniczych i powstrzymanie procesów degradacji zabytków kultury,
- wzrost poziomu różnorodności biologicznej ekosystemów leśnych i poprawa stanu zdrowotności lasów,
- zmniejszenie negatywnej ingerencji w krajobrazie oraz kształtowanie estetycznego krajobrazu zharmonizowanego z otaczającą przyrodą.

W warstwie społeczno-administracyjnej następujące wskaźniki aktywności państwa i społeczeństwa opisują jakość zarządzania środowiskiem:

- kompletność regulacji prawnych i tempo ich harmonizacji z prawem wspólnotowym i prawem międzynarodowym,
- spójność i efekty działań w zakresie monitoringu i kontroli,
- zakres i efekty działań edukacyjnych oraz stopień udziału społeczeństwa w procesach decyzyjnych,
- opracowanie i realizowanie przez grupy i organizacje pozarządowe projektów na rzecz ochrony środowiska.

W tabeli poniżej zamieszczono wykaz wskaźników i mierników realizacji zadań zawartych w Programie. Analizę trendów zmian zobrazowano za pomocą strzałek obrazujących wzrost (polepszenie stanu), spadek (pogorszenie stanu) lub stan bez widocznych zmian.

Tabela 3. Wskaźniki i mierniki stanu środowiska i presji na środowisko dla gminy Śrem w latach 2019-2020

Miernik/wskaźnik	Źródło danych	Wartość dla roku bazowego	Wartość dla roku sprawozdawczego		Trend zmian
			2019	2020	
Ochrona klimatu i jakości powietrza					
zanieczyszczenia, dla których stwierdzono klasę C wg kryterium ochrony zdrowia w strefie, w której położona jest gmina	WIOŚ Poznań	PM2,5/PM10/ B(a)P (2017)	PM10/B(a)P	PM2,5/B(a)P	↑
zanieczyszczenia, dla których stwierdzono klasę C wg kryterium ochrony roślin w strefie, w której położona jest gmina	WIOŚ Poznań	brak (2017)	ozon	brak	→
Ludność korzystająca z sieci gazowej	GUS	33155 osób (2017)	33469 osób	b.d.	↑
Zagrożenie hałasem					
Długość ścieżek rowerowych	GUS	22,8 km (2017)	21,6 km	b.d.	↓
Pola elektromagnetyczne					
przypadki przekroczeń wartości dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych	WIOŚ, Poznań	0 (2017)	0	0	→
Gospodarowanie wodami					
zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności w ciągu roku	GUS	3 144,5 dam ³ (2017)	3353,1 dam ³	3015,4 dam ³	→
zużycie wody na 1 mieszkańca	GUS	75,1 m ³ (2017)	79,7 m ³	71,5 m ³	→
ścieki przemysłowe i komunalne wymagające oczyszczenia odprowadzane do wód lub do ziemi: - ogółem - nieoczyszczone	GUS	1 559,0 dam ³ 0,0 dam ³ (2014)	1 619,0 dam ³ 0,0 dam ³	1 627,0 dam ³ 0,0 dam ³	↓

Miernik/wskaźnik	Źródło danych	Wartość dla roku bazowego	Wartość dla roku sprawozdawczego		Trend zmian
			2019	2020	
Gospodarka wodno-ściekowa					
długość sieci wodociągowej	Śremskie Wodociągi Sp. z o. o.	267,6 km (2018)	273,03 km	278,52 km	↑
długość sieci kanalizacyjnej	Śremskie Wodociągi Sp. z o. o.	235,8 km (2018)	239,05 km	246,91 km	↑
odsetek ludności korzystającej z wodociągu	Śremskie Wodociągi Sp. z o. o.	99,9 % (2018)	99,9 %	99,9 %	→
odsetek ludności korzystającej z kanalizacji	Śremskie Wodociągi Sp. z o. o.	98,2 % (2018)	98,2 %	98,4 %	↑
Gleby					
dopuszczalne zawartości substancji powodujących ryzyko w glebie lub w ziemi	WIOŚ, Poznań	nie badano (2014)	nie badano	nie badano	→
Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów					
poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia odpadów selektywnych	Urząd Miejski w Śremie	37,38 %	42,18 %	57,85 %	↑
zlikwidowane „dzikie wysypiska odpadów”	Urząd Miejski w Śremie	16 szt.	13 szt.	9 szt.	↑
odsetek zadeklarowanych mieszkańców gminy zbierających odpady selektywne	Urząd Miejski w Śremie	91,64 %	93,06 %	96,35 %	↑
Zasoby przyrodnicze					
lesistość	Urząd Miejski w Śremie	16,6 %	16,6 %	16,6 %	→
powierzchnia terenów chronionych	Urząd Miejski w Śremie	5 464,67 ha	5 464,67 ha	5 464,67 ha	→
liczba pomników przyrody	Urząd Miejski w Śremie	51 szt.	51 szt.	59 szt.	↑
Zagrożenie poważnymi awariami					
liczba poważnych awarii	WIOŚ, Poznań	0 (2017)	0	0	→

Objaśnienia:

GUS - Główny Urząd Statystyczny

WIOŚ, Poznań - Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu

↑	wzrost / polepszenie stanu	↓	spadek / pogorszenie stanu	→	bez widocznych zmian
---	----------------------------------	---	----------------------------------	---	----------------------------

źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Programu ochrony środowiska dla gminy Śrem na lata 2016-2019 z perspektywą na lata 2020-2023, danych pochodzących od Urzędu Miejskiego w Śremie, spółki Śremskie Wodociągi Sp. z o. o., GUS i WIOŚ w Poznaniu

W obszarze interwencji związanym z ochroną klimatu i jakości powietrza porównano m.in. poziom zanieczyszczenia powietrza wg oceny rocznej dla ochrony zdrowia i roślin. Trend zmian, w porównaniu z rokiem bazowym, którego opis przedstawiono w Programie ochrony środowiska, określa się jako pozytywny z uwagi na poprawiający się stan jakości powietrza w strefie w zakresie stężenia pyłów. W 2019 r. strefę wielkopolską zaliczono do strefy C wg kryterium ochrony roślin ze względu na przekroczenia poziomu docelowego ozonu. Z kolei, w 2020 r. nie odnotowano przekroczeń w tym zakresie, zatem trend ten można określić jako stały pozytywny. Należy zwrócić również uwagę na pozytywny trend dotyczący zwiększania się liczby przyłączy do sieci gazowej na terenie gminy Śrem.

Zagrożenie hałasem jest niezmiernie trudno przeanalizować z uwagi na różnorodne źródła hałasu różniące się natężeniem i obszarem oddziaływania. Miernikiem przyjętym w Programie jest długość ścieżek rowerowych (trend negatywny), z uwagi na wpływ komunikacji rowerowej przy zmniejszeniu natężenia ruchu komunikacyjnego.

Zgodnie z Oceną poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku za lata 2017-2019 w województwie wielkopolskim oraz Oceną poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku w roku 2020 w województwie wielkopolskim, opracowanymi na podstawie pomiarów wykonanych przez Inspekcję Ochrony Środowiska, ustalono brak przypadków przekroczenia dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w punkcie pomiarowym zlokalizowanym w Śremie przy ul. Dezyderego Chłapowskiego 22 – trend stały pozytywny.

Efekty realizowanych działań w zakresie gospodarowania wodami przeanalizowano m.in. w zakresie wielkości zużycia wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności. W 2019 r. wskaźniki w tym zakresie zwiększyły się w stosunku do wartości otrzymanych w roku bazowym (2017), ale już w 2020 r. zmniejszyły się poniżej ww. wartości – trend stały.

Corocznie zwiększająca się ilość ścieków komunalnych i przemysłowych, wymagających oczyszczenia, odprowadzanych do wód lub do ziemi – w związku ze wzrostem ładunku zanieczyszczeń odprowadzanych do środowiska – stanowi trend negatywny. Należy jednak zwrócić uwagę, że zjawisko to jest naturalną konsekwencją rozwoju gospodarczego gminy.

W obszarze interwencji związanym z gospodarką wodno-ściekową odnotowano pozytywne trendy związane ze zwiększającą się długością sieci wodociągowej i kanalizacyjnej, udziałem mieszkańców korzystających z sieci kanalizacyjnej oraz niezmiennym udziałem ludności korzystającej z sieci wodociągowej bliskim 100%.

Pod względem ochrony gleb jako wskaźnik przyjęto przekroczenia standardów jakości ziemi i gleby. Niestety, na terenie gminy nie prowadzono badań z tego zakresu zarówno w roku bazowym, jak i w okresie sprawozdawczym.

W obszarze interwencji, jakim jest gospodarka odpadami, odnotowano pozytywny trend dotyczący udziału mieszkańców selektywnie zbierających odpady. Ponadto, corocznie wzrasta osiągnięty poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia odpadów selektywnych, co świadczy o zaangażowaniu mieszkańców w segregację odpadów i skuteczności kampanii informacyjno-promocyjnych prowadzonych w tym zakresie przez Urząd Miejski w Śremie. Zmniejszającą się liczbę przypadków nielegalnego składowania odpadów należy uznać za trend pozytywny.

Analizując ochronę zasobów przyrodniczych gminy należy zwrócić uwagę na stałą wielkość powierzchni terenów chronionych i gruntów leśnych (trend pozytywny stały), aczkolwiek brak tendencji do zwiększenia lesistości na terenie gminy jest zjawiskiem negatywnym z uwagi na planowany wzrost lesistości Polski do 30% w 2020 r. i 33% w 2050 r., ujętym w Krajowym programie zwiększenia lesistości (1995).

W rozpatrywanych latach nie miały miejsca poważne awarie w rozumieniu ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska – trend stały.

5. Podsumowanie

Po przeanalizowaniu danych pozyskanych od różnych jednostek oraz danych statystycznych i monitoringowych stwierdzono, że gmina Śrem oraz podmioty realizujące swe zadania na omawianym terenie, prowadzi szereg działań inwestycyjnych, koordynacyjnych oraz informacyjno-edukacyjnych skutkujących realnymi efektami ekologicznymi i sukcesywną poprawą stanu lokalnego środowiska przyrodniczego.

Spośród 91 zadań wskazanych w Programie zaplanowanych do realizacji w latach 2019-2020 zrealizowano lub podjęto realizację 75 z nich (ponad 80%), co należy ocenić pozytywnie. Część zadań niezrealizowanych została przesunięta na kolejne lata, a część z nich nie wymagała podjęcia ze względu na brak takiej konieczności. Ponadto, ze względu na pandemię COVID-19 zawieszeniu lub ograniczeniu uległy działania kontrolne przewidziane w Programie, a także przedsięwzięcia związane z organizacją zajęć edukacyjnych, spotkań i zgromadzeń (np. dożynki, festyny).

Zaleca się, aby cele i zadania przyjęte w następnej aktualizacji Programu były mierzalne, realne do osiągnięcia i były łatwe do oceny. Z kolei przyjęte w Programie wskaźniki i mierniki powinny odzwierciedlać zmiany zachodzące w środowisku w sposób miarodajny oraz być powszechnie dostępne w publikacjach urzędów statystycznych i organów zobowiązanych do udostępnienia informacji o środowisku. Zaleca się przeprowadzenie ponownej weryfikacji listy wskaźników i mierników realizacji poszczególnych celów i zadań.

Wśród zadań Programu ochrony środowiska, które wymagają większego zaangażowania samorządu terytorialnego i innych jednostek lub kontynuacji w kolejnych latach należy wymienić w szczególności:

- termomodernizację budynków mieszkalnych i budynków użyteczności publicznej oraz sukcesywną wymianę kotłów węglowych na urządzenia wykorzystujące niskoemisyjne nośniki energii (gaz, olej, energię elektryczną), a także wsparcie działań mających na celu pozyskanie energii ze źródeł odnawialnych typu: pompy ciepła, kolektory słoneczne itp.,
- poprawę stanu jakości wód powierzchniowych i podziemnych poprzez stały rozwój sieci wodociągowej i kanalizacyjnej oraz prowadzenie jakościowej i ilościowej inwentaryzacji zbiorników bezodpływowych (szamb) oraz przydomowych oczyszczalni ścieków, szczególnie na obszarach, na których rozwój sieci kanalizacyjnej jest niemożliwy,
- kontynuacja edukacji ekologicznej, uwzględniającej sektory problemowe (tj. problem niskiej emisji czy gospodarka odpadami) opartej m.in. na systemie stosownych szkoleń, konkursów, warsztatów i imprez proekologicznych w gminie,
- zwiększanie powierzchni terenów zieleni publicznej na terenie gminy oraz zwiększanie jej lesistości, np. poprzez wykorzystanie nieużytków na terenach gminnych, a także ich właściwe utrzymanie oraz inwentaryzacja terenów zieleni miejskiej i lasów,
- zmniejszenie uciążliwości hałasu, przede wszystkim hałasu komunikacyjnego.

- zmniejszenie ilości powstających odpadów oraz zwiększenie ilości selektywnie zbieranych odpadów komunalnych poprzez stałą edukację ekologiczną mieszkańców gminy,
- zwiększenie ilości usuwanego azbestu z terenu gminy.